

STONÁVKA

5 / ročník XVI.

Zpravodaj obcí sdružených v mikroregionu

Nová tělocvična ve
smilovické škole str. 3

Výstava zahrádkářů
ve Stříteži str. 5

A je tu podzim...

str. 10

Školní rok
ve Stříteži str. 12

editorial

Vážení a milí čtenáři Stonávky,

Podzim je roční období symbolizující sklizeň většiny úrody. Příroda se v tuto dobu pomalu chystá na tři měsíce chladu a mrazu, stromy pomalu usínají, listy opadávají a zbarvují se do těch nejpestřejších barev. K podzimu se poutají některé tradice a zvyky. Zajímá vás, jaké to jsou? Pak čtěte Stonávku, odpovědi najdete na straně 10.

Mimo podzimního tématu, který je na titulní straně, najdete v tomto vydání (opět rozšířené do celých 16 stran) mnoho dalších zajímavých článků. Nepřehlédněte stranu o úspěších žáků z hnojnické základní školy na poli ekologie a ochrany životního prostředí, článek o nové tělocvičně v smilovické škole, texty o výstavě zahrádkářů, nových bytech v Komorní Lhotce, nebo o letním táboře ve Stříteži. A zkuste rovněž dočíst i nebývale dlouhý článek pod názvem Nezapomenutelný školní rok a jeho odkrytá tajemství, ze střítežské školy. I Kryštofa Kolumba ve Stonávce č. 5 najdete!

Dnes tolik vytižená silnice I/68, vedoucí Hnojníkem směrem k Tošanovicím a ke Stříteži, má svou historii. Přes Hnojník vede od dávných dob... dozvíte se víc ve Stonávce.

Zajímavá a minimálně k zamýšlení je i úvaha, jaká je role občanské společnosti v rámci zastupitelské demokracie.

Nechybí pozvánky a plakáty akcí. Bohužel, právě kvůli nim a přetlaku článků, nezbylo místo na tradiční křížovku. Snad příště.

Hezké podzimní dny

Vladimír Raszka

Dožínková slavnost v Třanovicích

■ V sobotu 21. září se v Třanovicích konaly již 20. jubilejní „Třanovické dožínky“ opět v prostoru za kulturním domem.

Tato slavnost byla realizována prostřednictvím Sdružení obcí povodí Stonávky v rámci projektu s názvem: „Beskydský folklor – zvyky a obyčeje“. Akce začala tradičním dožínkovým průvodem od „Kapplova dvoru“ za doprovodu dechového orchestru místního farního sboru evangelické církve. Následovalo předání věnce a chleba s požehnáním, kterého se zhostili zástupci obou církví. Vystoupil i starosta obce pan Jiří Tomiczek, který všechny přítomné pozdravil a poděkoval, že se tato tradice stále dodržuje. Hostodáři byli již popáté manželé Ryszard a Gabriela Jochymkovi. V úvodu se zavzpomínalo, jak to všechno začalo před dvaceti léty. K tomuto jubileu vytvořil videoprojekci pan Ladislav Chroboček s názvem „20 let dožínky v Třanovicích“, kterou mohli všichni přítomní zhlédnout v průběhu oslav. Následoval bohatý kulturní program, ve kterém vystoupili: Taneční soubor PZKO Třanovice s dětmi, děti ze ZŠ Třanovice, ZR Bludovice, dechovka z Jaworze a další regionální skupiny. V rámci projektu byl připraven výstavní

stánek, kde se mohli všichni přítomní podívat na ukázkou stloukání másla a výrobu tvarohu s ochutnávkou. Rovněž zde probíhal již třetí ročník soutěže o nejlepší bochník chleba, kterého se zúčastnilo sedm soutěžících. První místo vyhrál chléb s číslem 5 od paní Haliny Glajcarové, druhé místo obsadil chléb s číslem 1 od paní Anny Tomicové a třetí místo obsadil chléb s číslem 2 od paní Danuty Jochymek. Další místa obsadili: pan Kamil Tomiczek – chléb číslo 4, paní Lucie Grygová – chléb číslo 3, paní Janina Guznarová – chléb číslo 7 a paní Lilie Tyrliková – chléb číslo 6. Všem zúčastněným gratulujeme a děkujeme. Všechny chleby byly

velmi chutné, a hlavně s láskou pečené. Všichni soutěžící byli, odmění mimo jiné i špaldovou moukou, kterou již tradičně daroval pan Martin Guznar. Po celou dobu bylo k dispozici spousta jídla a pití, které zajistili členové místních spolků. Nezapomnělo se ani na nejmenší, pro které byl připraven skákací hrad a malování na tvář. Všem, kteří se podíleli na této akci, patří velké díky.

Mikroprojekt „Beskydský folklor – zvyky a obyčeje“ je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj v rámci Programu INTERREG V-A Česká republika – Polsko 2014-2020 ze státního rozpočtu prostřednictvím Euroregionu Beskydy.

CZ PL PŘEKRAČUJEME HRANICE PŘEKRAČUJEME GRANICE 2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

EUROREGION BESKYDY

Dožínková slavnost v Tošanovicích

■ V sobotu 14. září se v Horních Tošanovicích uskutečnily v prostoru před Motelem Turist již tradiční Dožínky.

Tato akce byla realizována prostřednictvím Sdružení obcí povodí Stonávky, v rámci projektu s názvem: „Beskydský folklor – zvyky a obyčeje“. Slavnost začala dožínkovým průvodem za doprovodu Hornické kapely. Po předání věnce a chleba začala pravá dožínková zábava s bohatým programem např. Malý Rozsutec z Terchové, Maliniorze Brenna,

mažoretky, soubor z Jaworza a spousta dalších umělců. V rámci projektu mohli účastníci dožínky navštívit stánek s ukázkou řezbářského řemesla a podívat na krásné výrobky ze dřeva.

Mikroprojekt „Beskydský folklor – zvyky a obyčeje“ je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj v rámci Programu INTERREG V-A Česká republika – Polsko 2014-2020 ze státního rozpočtu prostřednictvím Euroregionu Beskydy.

CZ PL PŘEKRAČUJEME HRANICE PŘEKRAČUJEME GRANICE 2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

EUROREGION BESKYDY

Kalendář akcí 2019

Datum	Obec	Akce
14.10.2019	Třanovice	Třanovický podzim - setkání seniorů
1.11.2019	Komorní Lhotka	Lampionový průvod
8.11.2019	Ropice	Svatomartinská zábava
16.11.2019	Komorní Lhotka	Teatr PZKO
23.11.2019	Komorní Lhotka	Koncert CASD
30.11.2019	Třanovice	Rozsvícení vánočního stromu
30.11.2019	Dolní Tošanovice	Rozsvícení vánočního stromku/Adventní koncert
30.11.2019	Řeka	Mikulášské odpoledne
1.12.2019	Komorní Lhotka	Vánoční trh
1.12.2019	Střítež	Adventní koncert
1.12.2019	Komorní Lhotka	Rozsvícení vánočního stromku
7.-8.12.2019	Horní Tošanovice	Vánoční výstava
15.12.2019	Komorní Lhotka	Koncert SCEAV
22.12.2019	Třanovice	Večer svátečních melodií
prosinec	Ropice	Zpívání koled

AUTOSERVIS

Pneumatiky – prodej a přezutí, klimatizace – servis a plnění, diagnostika, geometrie, příprava a zajištění STK, pojistné události, zapůjčení náhradního vozidla. Vedeme evidenci vozidel, upozorňujeme SMS na blízkost se STK a servis výměny oleje.

AUTOSERVIS U RAŠKY

Horní Tošanovice 6

Tel.: 604 905 064

www.autoservisurasky.cz

Rekonstrukce školy ve Smilovicích

■ Na konci srpna byla ve Smilovicích dokončena dlouho očekávaná rekonstrukce základní a mateřské školy. Celá výstavba proběhla ve třech etapách.

V prosinci loňského roku byla jako první dokončena přístavba budovy mateřské školy. Realizací tohoto projektu došlo k propojení mateřské školy se základní školou. V mateřské školce vznikla nová třída pro 16 dětí a celková kapacita školky ve Smilovicích se tím zvedla na 40 žáků. Propojením těchto budov přibyl také nový prostor pro školní kuchyni. Závěrem loňského a v první polovině letošního roku na propojení budov navázala výstavba tělocvičny, přístavba základní školy a vybudování nové kanalizace. Škola se rozrostla o novou kmenovou třídu, učebnu jazyků a počítačovou učebnu. Hlavním přínosem výstavby je nově vybudovaná tělocvična, na kterou se žáci základní školy nejvíce těšili. Výuka tělesné výchovy se přesune z provizorních prostor

malé třídy do nové tělocvičny o rozměrech 12 x 24 metrů. Nově vybudované školní prostory umožnily také zvýšení kapacity pro výuku z 80 na 95 žáků. Poslední fáze výstavby probíhá v současné době a týká se úpravy prostorů okolo školy. Pokračují práce na dostavbě chodníků, parkovišť a zpevněných plochách na nádvoří školy.

Věřím, že všechny vynaložené prostředky se projeví na zvýšené úrovni a kvalitě vzdělávání dětí a že škola i školka ve Smilovicích se stane příjemným místem pro výuku i mimoškolní aktivity žáků, učitelů a všech občanů. Pro zájemce o prohlídku pořádá škola DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ ve čtvrtek 17.10.2019 od 8:00 do 16:00. Výstavba byla spolufinancována za pomoci evropských, státních i krajských dotačních titulů. Prostřednictvím výzvy „MAS Pobeskydí – IROP – Vzdělávací infrastruktura I.“ byla podána žádost o podporu z Integrovaného regionálního operačního programu. (VAZBA NA VÝZVU

ŘO IROP Č. 68 „ZVYŠOVÁNÍ KVALITY A DOSTUPNOSTI INFRASTRUKTURY PRO VZDĚLÁVÁNÍ A CELOŽIVOTNÍ UČENÍ - INTEGROVANÉ PROJEKTY CLLD“). Projekt „Přístavba budovy mateřské školy ve Smilovicích“ byl vybrán k podpoře. Dotace byla poskytnuta ve výši 4,7 mil. Kč. Zakázka za 8,2 mil. Kč realizovala firma Hamrozi s.r.o. Projekt „Přístavba ZŠ, tělocvičny a nové kanalizace Smilovice“ byl financován z dotací v rámci programu „MŠMT 133310 – Rozvoj výukových kapacit mateřských a základních škol“, dotace činila 16,2 mil. Kč. Zakázka za 26,7 mil. Kč realizovala firma Strojírny a Stavby Trinec a.s. Projekt „Parkoviště a zpevněné plochy u školy“, je financován z rozpočtu Moravskoslezského kraje, programu „Podpora obnovy a rozvoje venkova Moravskoslezského kraje 2019“, dotace činí 400 tis. Kč. Zakázka za 1,1 mil. Kč realizuje firma Stavorenol stavební s.r.o.

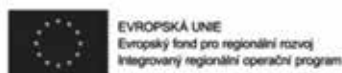
Miroslav Sikora

Zelené centrum v Třanovicích

■ V roce 2019 realizuje Zelené centrum v Třanovicích projekt Praktikum environmentální výchovy II. Tento projekt vznikl za podpory Nadačního Fondu Hyundai a Nadace OSF.

Cílem je zajistit přenos již zpracovaných environmentálních témat (Voda, Odpady, Úspory energií, Jídlo) pro menší děti do praxe, rozšířit materiální základnu výukových pomůcek spojených s danými tématy a realizace praxí již ověřeného II. týdenního ozdravného pobytu dětí z MŠ v Beskydech. Projekt zároveň umožňuje propagaci a pokračování exkurzí environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty v měsících březen až říjen 2020 nejen pro žáky a studenty, ale také pro zájmové a seniorské skupiny návštěvníků Třanovic a venkovské podnikatelské zóny.

Gabriela Tomiczková

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Moravskoslezský
kraj

Nadace OSF

Informace pro
veřejnost
Nově otevřená
LPG čerpací
stanice
v Třanovicích
Mobil
provozovny:
773 966 896

Kdo má nejhezčí květinovou výzdobu?

■ U příležitosti setkání seniorů na Poleninských ohních proběhla výstava fotografií s květinovou výzdobou u rodinných domů v Horních Tošanovicích.

Všichni jsme byli mile překvapeni krásou květinové výzdoby, a tím, jak si mnozí občané umí zvelebit okolí svých domů. Vyhodnocení se zúčastnilo 65 seniorů, kteří svými hlasy určili pořadí. 1. místo Darja Pavelková, 2. místo Ivana Kralová, 3. místo Eva Galušková. Vítězům gratulujeme! U příležitosti letošních

Dožínků byly vítězkám předány věcné ceny. Rádi bychom v této soutěži pokračovali i v následujících letech a doufáme, že se zapojí další občané. Jejím cílem je podpořit obyvatel obce při zkrášlování předzahrádek bytových a rodinných domů včetně balkonů a teras. Květinovou úpravou svých nemovitostí se občané podílejí na atraktivním vzhledu naší obce, chceme, aby Horní Tošanovice rozkvetly.

HT

Zahájení školního roku ve Smilovicích proběhlo již v nové tělocvičně

■ **Tak je to tady. Konečně jsme se dočkali! Ve škole, která je v provozu od roku 1974, chyběla jedna podstatná učebna. A tou byla tělocvična....**

Kdysi žáci sportovali hlavně doma na zahradě, louce nebo v lese. Současné děti jsou zvyklé na sportování ve sportovních halách, na veřejných sportovištích. Téměř půl století si museli žáci ZŠ Smilovice vystačit s tělocvičnou velikosti kmenové třídy a sportováním na školním hřišti. Poslední roky mohli využívat k tělocviku víceúčelovou halu SC Smilovice, do které však museli nejprve ze školy dojet. Takto ztráceli čas určité ke sportování putováním za sportem. Namítnete, že chůze je také pohyb, ale přechody v dešti či mrazu nepřispívaly ke zdraví žáků. Nový školní rok jsme zahájili s rodiči prvňáčků, pedagogy a žáky v nové tělocvičně. Díky projektu „Rozšíření školy a přístavba tělocvičny ve Smilovicích“ jsou žákům k dispozici kromě tělocvičny dvě nové odborné učebny vybavené počítačovou technikou, nová

kmenová třída pro naše prvňáčky a zázemí tělocvičny v podobě šaten a umývárny. Pro naše žáky připravujeme také volnočasové aktivity. V tomto školním roce nabízíme žákům řadu zájmových kroužků. V rámci projektu „Šablony II.“ mohou žáci pokračovat v oblíbeném čtenářském klubu, který hravou formou vede děti ke čtenářství. Tradiční je už kroužek hry na zobcovou flétnu, jenž žáky rozvíjí po hudební stránce. Nově se mohou rozvíjet v badatelském kroužku a kroužku digitálně technologickém. Díky projektu MAP II. města Třinec mají zdarma šachový kroužek, který u nás už našel místo v loňském školním roce. Nová tělocvična najde využití ve sportovním kroužku a díky externím lektorům také v tanečním kroužku Happy Dance a pohybovém kroužku pro dívky. V tělocvičně se budou žáci připravovat na nový ročník barevného minivolejbalu, který se v loňském školním roce podařilo uvést do ročního plánu většiny škol mikroregionu. Spolu s dalšími

sporty jako jsou minikopaná, florbal, přehazovaná či vybíjená rozvíjí pohybové dovednosti a kolektivní spolupráci dětí. Ani v letošním roce nebudeme mít ještě úplný klid na práci. Čeká nás dostavba zpevněných ploch a parkovišť u budov základní a mateřské školy. Rádi bychom upravili také okolí školy, zejména dětské hřiště s herními prvky jak pro žáky školy, tak především pro děti mateřské školky.

Doufáme, že se v blízké budoucnosti podaří ještě zrekonstruovat školní kuchyni a jídelnu. Školní komplex se tak stane důstojným centrem vzdělávání pro naši obec, spádovou obcí Řeka a blízké okolí. Děkujeme všem za podporu a spoluobčanům za trpělivost při omezeních spojených s výstavbou.

Mgr. J. Dybová

Soutěž v jízdě zručnosti s traktorem

■ **V sobotu 14. září 2019 v rámci programu tošanovických dožíněk proběhl první ročník mezinárodní soutěže v jízdě zručnosti traktorem s vlekem.**

Soutěžící museli překonat řadu překážek a nástrah sestavených dle schválené metodiky a při dodržování zásad bezpečnosti práce a pravidel silničního provozu. Na mladé adepty řídicího oprávnění skupiny „T“ i zkušené harcovníky v této oblasti čekala jízda mezi slalomovými brankami, jízda v zúženém prostoru, přistavení vleku k rampě, citlivé zastavení před překážkou, a především couvání do garáže s dvounápravovou vlečkou. Ukázalo se, že nejrychlejší průjezd trasou není až tak rozhodující. Za každý dotek překážky nebo porušení stanovených pravidel nekompromisní sbor rozhodčích uděloval trestné body, které se pak měnily na trestný čas. Z jedenácti s účastníky jen jeden projel trasu bez dotyku a ve velmi dobrém čase a to bylo rozhodující. Která překážka byla pro závodníky nejtěžší? Zřejmě couvání.

Nebyly sice za ni udělovány trestné body, ale mnozí ztratili spoustu času. Vítězem se stal Kristián Cichý, Albrechtová střední škola z Českého Těšína, na druhém místě se umístil Jan Tvrdý z Horních Tošanovic a třetí místo obsadil Miloslav Baron z Horních Tošanovic. Slavnostní předání cen a diplomů provedl starosta obce Petr Martiňák spolu s hospodářem dožíněk panem Cmielem. Chtěl bych touto cestou poděkovat firmám: Tozos s.r.o., Mitrenga a.s., Rodinná farma Koňakov a Cz. Sikora Třanovice za sponzorské dary na realizaci této jediné akce, SOU Frýdek-Místek za technickou pomoc, SOU Jablunkov za účast a metodickou pomoc, Autoškola Pollak za poskytnutí traktoru s vlekem a celé řadě dobrovolníků.

T. Grycz

Jubilejní tošanovické dožínky

■ **Letošní 25. ročník tradičních dožíněk v Horních Tošanovicích se konal 14. září. Pořadatelům letos přálo počasí, a tak se na prostranství před Motelem Tošanovice celý den usmívalo sluníčko.**

I letos byl zajištěn bohatý program, který potěšil nejen duši, ale i tělo každého návštěvníka. Slavnost začala ve 13 hodin tradičním průvodem. V čele šla krojovaná mládež s dožínkovým věncem a chlebem, který potom na pódiu slavnostně předali hospodáři Vladislavovi a hospodyni Petře Čmielovým. Tyto tradiční atributy dožíněk potom požehnali děkani Rudolf Sikora a pastor Erich Bocek. O zábavu se postaraly jak tradiční kapely, tak i noví hosté. Začátek programu se nesl v duchu lidové hudby v podání Hornické kapely Stonava z Havířova, folklórního tanečního souboru Malý Rozsutec z Těrchové (SK), souboru Maliniorze a Jaworze (PL). Hornickou kapelu navíc doprovázela ukázka malých mažoretek ze souboru Kíra z Havířova. V podvečer se představila kapela žáků LŠU, Šubaduba z Místku. Jejich saxofonové vystoupení všem rozproudilo krev. Na ně navázal Jaromír Adamec, jehož písně z tvorby Waldemara Matušky rozezpívaly zcela zaplněné stany. Večer

hrála k tanci i poslechu skupina Blonde. Oficiální program zakončil kolem jednadvacáté hodiny ohňostroj. O to, aby se návštěvníci také dobře najedli a napili, se staraly místní firmy a spolky – hasiči, sportovci TJ Tošanovice, fa Ječmínek, fa Motel Tošanovice a cateringová fa Žarelko. Během dne si zájemci mohli prohlédnout ukázky prací místního umělce pana Borise Zvady. Odpoledne se také konala jízda zručnosti traktorem, kde si toto umění vyzkoušelo několik nadšenců. Děti si mohly zadovážet ve skákacím hradu, zajezdit v autíčkách nebo si nechat od zručné malířky kouzelné pomalovat obličej.

Obrovský dík patří všem organizátorům, kteří tuto akci připravili a druhý den také celou oblast uklidili. Děkujeme za finanční příspěvní fa Hyundai v rámci projektu Dobrý soused. Ti všichni přispěli k tomu, že dožínky byly důstojnou oslavou konce zemědělského roku. V neposlední řadě je potřeba poděkovat všem místním i přespolním hostům. Velký počet návštěvníků nás utvrzuje v tom, že lidé na tradice nezapomínají a na vesnici je stále veselo.

HT

Tradiční hnojnická pouť: premiéra v nové pergole

■ V neděli 18. 8. se v Hnojníku konala tradiční pouť. Kdo z klientů Charitního domu pro seniory měl zájem, mohl se s dopomocí personálu zúčastnit mše svaté v kostele, který těsně sousedí s domovem.

Po mši se klienti domova sešli v nově postavené pergole, kterou jim v rámci akce „Ježíškova vnoučata“ věnovala opavská firma BOHEMIAFLEX CS, s.r.o. Někteří klienti byli zpočátku nedůvěřiví, zda jim pod pergolou nebude zima, ale zvědavost na něco nového byla silnější. A tak nakonec společně strávili několik příjemných hodin venku. Všichni si pochutnali na koláčku, kávě a ovoci. Přivítali hosty z Charitního domu pokojného stáří v Českém Těšíně, podívat se přijelo i několik klientů domova pro osoby se zdravotním postižením EBEN-EZER. Zároveň probíhal den otevřených

dveří, takže si pergolu a domov přicházeli prohlédnout i lidé, kteří přišli na mši. Klientům bylo nakonec pod pergolou tak dobře, že ani nechtěli jít na oběd do budovy a oběd se podával premiérově venku. Závěrečnou tečkou pak bylo několik melodií, které klientům přišel

zahrát dechový soubor, který předtím hrál v kostele. Klienti byli moc spokojeni, byl to pro ně krásný zážitek a už se těší na další akce. Premiéra v pergole se i přes drobné nedostatky, které do příště vyladíme, náramně povedla.

Bc. Hana Fojtová

Plackobraní v Hnojníku zaujalo

■ V sobotu 7. 9. 2019 uspořádali členové Českého svazu zahrádkářů v Hnojníku v prostorách klubovny a přilehlé zahrady tradiční plackobraní.

V nabídce bylo několik druhů bramborových placků. Např. slezské „stryki“ pečené na plotně, a to i ve sladké úpravě, či se smetanou. Ale také placky na sádle, s možností náplně kuřecím masem, se zeleninovou přílohou apod.

Členky organizace připravily napečené, opravdu poutivé, domácí koláče. Nechyběly ani

grilované klobásky a samozřejmě i sudové pivo a široký sortiment nápojů.

Zejména návštěvníci „později narození“ tak mohli ochutnat tradiční jídla našich babiček a slezského venkova. Návštěva plackobraní byla vítanou příležitostí k setkání se známými, či se svými vrstevníky.

Počasí příliš neprálo, ale jinak zdařilou akcí navštívilo velké množství občanů obce.

MG

Výstava zahrádkářů ve Strážce

■ Ve dnech 14. - 15. září 2019 se v Kulturním domu ve Strážce uskutečnila Výstava zahrádkářů. Nejen členové základní organizace Českého zahrádkářského svazu Strážce, ale také ostatní svazci, mohli k výstavě přinést vlastní výpěstky ze zahrádek.

Ve velkém sálu mohli návštěvníci obdivovat letošní úrody a některé druhy zeleniny i ovoce zaujaly svými tvary i velikostmi. Perfektně naaranžované stoly byly doplněny také starými předměty, které se používaly v našich domácnostech. Mezi zeleninou a ovocem jste mohli vidět různé truhlíčky, bedýnky, košíky, kvedlačky, formy na pečení, kolovrátky nebo i staré fotografie. Na pódiu bylo možné si prohlédnout obrazy malířky Zofie Wanok, nechyběla ani expozice včelařů, mysliveckého sdružení i místních firem. Myslivci se také postarali

o chutné pokrmy, nechyběly domácí koláčky a spousty lákavých zákusků ke kávě nebo čaji. Poděkování patří všem dobrovolníkům, kteří připravili výstavu a věnovali tomu svůj čas, aby mohli návštěvníci obdivovat letošní úrodu. Nezůstalo jen u pomyslných vystavených exponátů, ale také se nabízelo zkusit štěstí v tombole. Byly to pěkné

dva víkendové dny. Malá perlička nakonec, kterou jsem uslyšel po skončení výstavy:

U železničního přejezdu byla upoutávka na shlédnutí výstavy. Skupinka turistů si toho všimla, nechala si ujet vlak a šli se do místního kulturního domu na výstavu podívat. Zkrátka, když je dobrá propagace, účastníků přijde více.

Karel Moškoř

Role občanské společnosti v zastupitelské demokracii

■ „Nakonec vám budou vládnout ti nejneshopnější z vás. To je trestem za neochotu podílet se na politice.“ Platón

Velice mne mrzí, jak se občané nezajímají o dění ve své obci a jak rezignovali na své právo kontrolovat své volené zástupce. Pro většinu z voličů vše začíná a končí volbami. Pokud pak nepočítám brblání někde u piva, tak aktivně se lidé nejsou ochotni účastnit ani veřejných jednání zastupitelstev. V Komorní Lhotce si zastupitelé zvykli dělat rozhodnutí bez ohledu na vůli občanů obce.

Příklady uvedu hned dva. Petici, kterou podepsalo 171 lidí ohledně protestu proti realizaci rekonstrukce mateřské školy. Zastupitelé nepovažovali za nutné o této petici alespoň hlasovat.

Druhý zářný příklad je z posledního zastupitelstva, kdy starosta Miloslav Hampel odstoupil ze své funkce a jako svého nástupce sám navrhl člověka s nejmenším počtem hlasů v celém zastupitelstvu (tj. vlastně člověka s nejslabším mandátem). Nechci tvrdit, že volba je to špatná, protože to ukáže až čas a reálná praxe, ale svědčí to o jednom. Vítězné uskupení, které získalo nejvíce hlasů a mělo určitě právo nominovat někoho ze svých řad, toto právo nevyužilo a přehodilo vše směrem, který si přálo nejméně voličů. Takže opět (stejně jako u petice proti MŠ) to vnímám jako svéhlavé chování bez sebemenší úcty k voličům. Věřím, že si příště všichni, kdo půjdou k volbám, rozmyslí, zda opět zvolit někoho, kdo pak stejně nestojí o to pro obec něco udělat. A opět se vrátím k nezájmu lidí o toto klíčové zastupitelstvo, kdy jsem u volby nového starosty napočítal účast asi 25 občanů. Připomínám! Volení zástupců pracují pro nás, nikoliv pro sebe, jak si to mnozí vykládají. Proto má každý občan právo se ptát, kontrolovat, a dokonce být i kritický, pokud se mu něco nelíbí. A není třeba se bát vyslovit svůj názor veřejně. Můžete například využít sociální sítě. Pokud tak učiníte, prosím jen o slušnost a věcnou argumentaci. Budeme rádi i za veřejné podněty pro zlepšení. Určitě se tyto dostanou touto formou i k zastupitelům.

Mám opatrnou naději na zlepšení transparentnosti, volného přístupu k informacím a otevřenosti s nástupem nového starosty a držím mu osobně palce.

Jaroslav Konderla

V ekologii a přírodovědné oblasti jsou nepřekonatelní!

■ Pokud se chcete chovat ekologicky, musíte poznat přírodu a mít k ní pozitivní vztah. A právě na tom si v Masarykově ZŠ a MŠ Hnojník dáváme záležet. O skutečnosti, že se nám to daří, svědčí řada ekologických projektů, do kterých se škola zapojuje, a množství úspěchů žáků v přírodovědných okresních až celorepublikových soutěžích.

Akce se uskutečnila 3. března v Mezi nejvýznamnější úspěchy jednotlivců patří umístění Karolíny Tomicové (6. třída) na stupních vítězů v celorepublikové literární soutěži vyhlášené v rámci projektu „Recyklohraň“. Soutěže se zúčastnilo 219 škol. Karolína za svou povídku „O jednom starém fénu“ převzala 30. května v Národním technickém muzeu v Praze diplom za druhé místo.

Vztah k přírodě a znalosti žáků o rostlinách prověřilo 16. května okresní kolo vědomostní soutěže „Mladý zahrádkář“. Naši šestáci zde prokázali dokonalou připravenost a obsadili všechna místa vítězů. Marie Stryjová – 1. místo, Klára Kutajová – 2. místo a Antonín Przewzek – 3. místo. Maruška Stryjová následně reprezentovala školu 15. června v celorepublikovém kole v Praze, kde obsadila 20. příčku. I to je obrovský úspěch, celkově se totiž soutěže účastnilo okolo 6000 soutěžících.

Nadaní floristé

Kromě zahrádkářů se na naší škole najde také několik šikovných floristů. Žákyně druhého stupně si letos vyzkoušely na okresní Floristické soutěži ve Frýdku-Místku, jak náročné je uvázat kytici do spirály a naaranžovat vypichovanou misku. Díky předchozímu tréninku si ze soutěže přinesly diplom za druhé (Johana Kozlová) a třetí (Marie Stryjová) místo. Johanka se 30. května zúčastnila i oblastního kola soutěže v Prostějově, kde obsadila 3. místo

a postoupila tak do celorepublikového kola, které se konalo na výstavě Květy v Lysé nad Labem. Zde vytvořila bohatou barokní kytici a originální koš pro operní pěvkyni, které splňovaly řadu technických parametrů a odborná porota je ocenila nádherným 1. místem. Johanka se tak stala „Hvězdou floristiky ČR“ a získala i možnost účasti na profesionální soutěži Děčínská kotva.

Titul nejchytřejšího jednotlivce získala 15. května na „Ekolympiádě“, organizované Městskou knihovnou v Havířově, Marie Glombíčková. V soutěži zaměřené na vážný ekologický problém, kterým jsou invazní druhy organismů, prokázala bohaté vědomosti a porazila 48 konkurentů z okolních škol.

„Ekolympiáda“ je však především vědomostním kláním tříčlenných družstev. Školní ekotým (Ondřej Švéda, Vojtěch Pytlík, Martina Wardasová) obsadil druhou příčku a žákyně přírodovědného semináře (Marie Glombíčková, Marie Povalová, Sára Vávrová) se umístily na krásném 3. místě.

Školní ekotým se také může

pyšnit obrovským úspěchem. Tím je vítězství v soutěži, vyhlášené Ministerstvem průmyslu a obchodu, pod názvem „Přeměna odpadů na zdroje“. Za svá videa, v nichž poskytli ostatním školám návod, jak z odpadových surovin vyrobit učební pomůcky, se 6. června zúčastnili slavnostního vyhlášení výsledků soutěže v Senátu ČR a odvezli si kromě finanční odměny i zasloužené uznání porotců.

Ekologie a umělecká tvorba

Vztah k přírodě se dá podporovat i prostřednictvím umělecké tvorby. Svědčí o tom zapojení našich žáků do celorepublikové výtvarné soutěže „Moje oblíbená rostlina“, ve které žákyně Silvie Konečná získala 6. místo za svůj obrázek mucholapky podivné. Prokázala tím, že její vztah k masožravým rostlinám není pouze badatelský. Její vědecká práce s názvem „Ze života masožravých rostlin“ byla totiž už v březnu v Ostravě na krajské konferenci „Badatelské prezentace EVVO“ hodnocena jako druhá nejlepší. Silvii navíc letos zvítězila i v korespondenční chemické soutěži Korchem, ve které porazila 138 soutěžících. 3. června převzala diplom za 1. místo na půdě Přírodovědecké fakulty Ostravské univerzity.

V souvislosti s Mezinárodním rokem periodické tabulky prvků byla právě chemii letos věnovaná řada soutěží. Klub ekologické výchovy vyhlásil soutěž s názvem „Chemie – pomocník nebo nebezpečný škůdce?“, kde žáci naší školy uspěli hned ve dvou kategoriích. Za svou tabulku chemických básní si Tomáš Novotný odnesl

z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy diplom za druhé místo a za své výtvarné pojetí chemických prvků obsadila Silvie Konečná 3. místo.

Kromě toho, že v ekologii soutěžíme, také ekologicky žijeme. V průběhu školního roku jsme díky podpoře rodičů nasbírali přes 6 tun papíru, v rámci Dne Země jsme se zapojili do projektu „Uklidme svět, uklidme Česko“ a zbavili obec 450 kg odpadků. V Hnojníku jsme vyvěsili ptáčí budky a věnujeme se pozorování návratu tažných ptáků. Do ornitologického projektu „Jaro ožívá“ nahlásili žáci školy přes 160 ptáčích pozorování.

Máme se zkrátka čím chlubit a jsme na to hrdi. Naše škola tak dokazuje, že je opravdu „Školou pro život“. Za všemi výše uvedenými úspěchy je neutechající elán, trpělivost, kreativita, ochota a nespočet hodin práce paní učitelky Magdy Luzarové, která naše žáky vede a nadstandardně se jim věnuje nejen ve vyučování, ale i ve svém volném čase. Patří jí obrovské poděkování!

Mgr. Dagmar Tobolová,
ředitelka

Z lodního deníku Kryštofa Kolumba

■ „Nevím, zda ty pramice nebudou moc přetíženy,“ řekl mi někdo při pohledu na břeh. Náš záměr přeplout ve čtvrtek 8. srpna večer na druhou stranu Harty a objevit s malými námořníky nová území během západní cesty z Evropy do Indie se jevil jako docela odvážný.

S kapitány jsme však vyhodnotili, že zabalené spacáky, karimatky, nejnnutnější jídlo a pití nebude závažnou přítěží pro jednotlivé pramice a její posádky. Pro jistotu jsme však použili i rezervní loďku, do které jsme vložili část nákladu a tím některým plavidlům odlehčili. „Námořníci, je čas obléct zá-

pomalu zapadat a od hladiny se odrážela jeho světle oranžová zář. Voda mlčela, ticho rušilo pouze občasné šplouchnutí skákajících ryb. Na druhý břeh jsme dorazili celkem rychle; loď jsme vytáhli do prudkého kopce na louku tak, aby s nimi nemohl jen tak lehce někdo odplout. Posbírali jsme náš náklad a vydali se na prohlídku nově objeveného území, kde ještě nikdo z nás nikdy nebyl. Vstoupili jsme do nedalekého lesíku a tam nám bylo odměnou nádherné místo v malém údolíčku ohraničeném pozůstatky vyvěřelé lávy – tuffity. Tráva byla měkká, místo čisté a pohostin-

prozkoumat objevené území, jsme našli místo pro přespání. Ze tří stran chráněné stěnami z tuffitů, pouze z jedné strany byl přístup. Rozbalili jsme spacáky, přichystali se k přespání a poté se sešli společně u šesti svíček. V údolí se rozezněly písně o těžkém životě námořníků, zkoušených přísným osudem. Den jsme zakončili tradičně modlitbou s poděkováním za vše, co jsme prožili. Nastala hluboká noc. „Rychle vstávat, rychle vstávat,“ zavolal jakýsi hlas těsně před východem slunce, „hrozí nám nebezpečí!“ To pomocník, kterého admirál poslal na zvědy, nám rychle přišel sdělit, abychom se co nejdříve sbalili. Za chvíli se objevil i sám admirál. „Námořníci, jsme na ostrově plném nepřátelských kmenů. Musíme ihned odplout, jinak nás dopadnou a vezmou do zajetí!“ zavelel. Najednou jsme uslyšeli řev a uviděli Indiány, jak se k nám blíží. Pospíchali jsme k pramicím a hukot

nás neustále pronásledoval. Naštěstí jsme za chvíli byli již u břehu a domorodci ztratili naši stopu. Než ji našli, tak jsme už měli vesty na sobě a poslední členové posádek skákali do loděk. Rychle jsme odrazili od břehu a rozrušeným divochům nezbylo nic jiného než sledovat, jak mizíme v dáli. Tuto noc se nám povedlo přežít bez úhony a šťastně doplout zpět do základny... Závěrem bych chtěl alespoň touto cestou poděkovat všem lidem, kteří se jakkoli podíleli na této naší výpravě a mnoha dalších dobrodružstvích, které jsme letos s malými námořníky prožili. Vážení, je Vás hodně – těch, kteří jste přispěli – ať už svým časem, nasazením, prací nebo dary v podobě jídla, zeleniny, dopravy, tisku potřebných věcí a kdo ví čeho všeho ještě. Za všechny děti Vám děkujeme!

Dominik Rylko

chranné vesty, vzít pádla do ruky a vyplout,“ zaveleli jsme. Po chvilce jsme odrazili od břehu. Spojili všech 7 pramic a pluli dohromady. Slunce začínalo

né. Občasné stromy dotvářely nádherné prostředí ideálně stvořené pro přespání pod širým nebem. Po chvilce, ve které měla každá posádka možnost

Příměstský 3D tábor ve Strážce

■ Letos v létě se ve Strážce uskutečnil třídní příměstský tábor, kterého se zúčastnilo 55 dětí. Jako každým rokem i letos připravili učitelé nedělních besídek pro děti atraktivní program.

Každý den začínal oblíbenou rozvíčkou za zvuku rytmické hudby. Děti se zájmem poslouchaly biblické příběhy, soutěžily a sportovaly. Letošní 3D tábor měl indiánskou tematiku, a proto si každé dítě vyrobilo vlastní

indiánské tričko a ozdobili si indiánské čelenky, do které sbírali za jednotlivé úkoly, krásná barevná péra. Druhý den zpestřily dětem koníčky a projížďka v kočáře. Děti si i vyzkoušely práci s mapou v terénu, když hledaly poklad. Byl to opravdu krásný čas, který jsme mohli s dětmi prožít. Chceme poděkovat obecnímu úřadu za finanční pomoc a vstřícnost.

Marta Kaletová

Čerpání grantu „Společně 2019“

■ Na začátku roku 2019, společnost Hyundai Motor Manufacturing Czech s.r.o. (dále jen HMMC) vyhlásila grantový program „Společně 2019“.

Díky němu jsme získali finanční prostředky na zakoupení hudebních nástrojů pro muzikoterapii, mezi které patří: zvonkohra koshi, šamanské bubny, deštná hůl, perkusivní žába, set chimes, sansul a happy drum. Dále jsme měli možnost koupit

nové notebook a deset nových sedacích vaků jak pro vnitřní, tak i pro venkovní použití. Klienti na nich rádi relaxují nebo sledují promítání filmů.

Děkujeme tímto společnosti HMMC, že náš projekt vybrala a pomohla nám tímto rozšířit nabídku volnočasových aktivit našich klientů.

Andrea Sztefková

Pohled do historie dopravních komunikací v obci Hnojník

■ Dnes tolik vytižená silnice I/68, vedoucí obcí Hnojník směrem k Tošanovicím a ke Stříteži, má svou historii. Přes obec Hnojník vede od dávných dob...

Tvoří důležitou spojkou státních silnic Frýdek-Místek – Český Těšín a Český Těšín – Jablunkov. Důkladněji byla tato silnice opravena v roce 1854 návozem říčního kamení promíchaného s hlínou. Dne 28. 4. 1938 byl zahájen výkup pozemků pro její rozšíření. Byl rozebrán starý obloukový kamenný most přes řeku Stonávku vedle současné restaurace U Zajíce, vybudovaný dle letopočtu na jednom z kamenů v roce 1856, a postaven nový dosud funkční most železobetonový. Nekvalitní asfaltová vozovka měla být opatřena betonovým povrchem. Se stavbou bylo započato u Hegrova statku v Tošanovicích, ale polským zábořem území v říjnu 1938 byla stavba přerušena. I přes krátkodobou snahu v roce 1939 ve stavbě pokračovat, nebyla v plánované podobě nikdy dokončena. Nový betonový povrch vozovky zůstal zachován v úseku od křižovatky na kopci u Hegrova statku směr Hnojník po Vyrumbanou (cca po dnešní nadezdi silnice I/68 nad dálnicí) do poloviny padesátých let minulého století, kdy byl překrytý asfaltem. Zhruba ve stejné době byly asfaltem překryty i žulové kostky v kopci od restaurace U Zajíce směrem

ke křižovatce v Hnojníku na kopci. V roce 1923 bylo zahájeno zaměřování nové silnice Hnojník – Těrlicko. Se stavbou bylo započato 4. ledna 1926. První prací bylo skácení košatých kaštanů, které stály po pravé straně cesty naproti faře, kostelu a škole. 21. 10. 1926 byla silnice na území obce Hnojník dokončena. Stavěl ji podnikatel Hugo Zlatník z Orlové, dodávku šterku a válcování prováděla okresní silniční správní komise. Délka nově postavené šterkové silnice na území obce Hnojník činí 1858 m, do Třanovic ke křižovatce činí vzdálenost 3225 m. Položený šterk byl v šířce 4 m, 20 cm silný, koruna silnice v šířce 7 m. Vedena byla většinou po staré obecní cestě. Obec Hnojník usnesením správní komise se zavázala přispět 25 % stavebních nákladů. Příspěvek byl určen částkou 157 892, 48 Kč a byl splácen obcí v období let 1925–1931. Kámen na šterkování byl použit z godulských lomů v Řece. K položení asfaltového povrchu silnice došlo v září 1955 a to poprvé pomocí nákladních výsypných aut a velkým rozprašovačem dehtu z nákladního auta. Snad jen pro doplnění – poslední generální oprava silnice mezi Hnojníkem a Třanovicemi proběhla v srpnu a září letošního roku 2019. Cesta vedoucí od křižovatky na kopci v Hnojníku směrem k nádraží (směr Komorní Lhotka) byla přebudovaná na okresní silnici

v roce 1889. Nová silnice do Komorní Lhotky byla postavena a dokončena v roce 1913. Obec Hnojník zaplatila 25 % nákladů – 6 432,76 Kč. Lípová alej podél této silnice byla vysazena v roce 1912. Zbytky 106 let starých stromů, minimálně pak zachovaných kmenů, jsou okolo silnice dodnes. Železniční dráha z Frýdku-Místku do Českého Těšína, vedoucí přes obec Hnojník, byla postavena v roce 1888. Bylo několik projektů, kudy má dráha vést. Jeden vedl dráhu

ve směru od evangelického kostelíka v Hnojníku směr údolí Stonávky na Černou a dále přes Vělopolí k Těšínu. Jiný návrh kladl trať na hranice obce Komorní Lhotka. Po intervenci majitele velkostatku byla nakonec zvolena realizovaná trasa, která v menší míře zasáhla zemědělské plochy. V místě dnešního nádraží Hnojník byl původně rybník zvaný „Oborného“.

Miroslav Gryc

Stolní tenisté posilují kádr

■ Loňská sezóna je již pro stolní tenisty SSK Komorní Lhotka minulostí. Hodnotíme ji jako úspěšnou.

Elitní tým v krajské soutěži dvě (KS2) obsadil nádherně 5. místo. Novou jedničkou klubu se stal Daniel Branny, který měl samostatnou sezónu. Svě si uhráli i ostatní, Luboš Návrat, Dalík Machander a Aleš Kroupa. Tým B obsadil v okresním přeboru (nejvyšší okresní soutěž) neuvěřitelně 2. místo za postupující vítěznou Skalici. Chlapi hráli většinou ve složení Daniel Branny, Pavel Kroupa, Rostislav Chylek a Jirka Čech. C-tým hrál soutěž OS1 a v poklidu skončil ve středu tabulky na 6. místě. Nejvíce odehráli hráči Zdeněk Rada, Dušan Čechotka, Libor Přechek, doplnění ostatními hráči. Do nové sezóny naskočí klub posílený a s velkými ambicemi. V minulosti hráli v našem klubu bývalí reprezentanti, mistr republiky ale nikdy ne zahraniční hráči. To již ale nebude pravda.

V přestupním termínu se nám podařilo získat ze současného angažmá z Třince polskou hráčku Weroniku Galuszkę, odchovankyni z klubu Lesnianka Leszna Gorna, skromného klubu, který to dotáhl se ženským týmem až do první polské ligy, jehož součástí byla i naše současná hráčka. To není vše. Z ročního hostování ze Smilovic se k nám vrací Petros Georgiadis, Dalibor Pawlik a zůstává u nás i pro další sezónu MUDr. Pavel Szwarz z Třince, takže po roce opět vznikne D-tým. Cíle pro nastávající sezónu jsou tedy ty nejvyšší. Na všech čtyřech „frontách“ atakovat nejvyšší příčky, obzvlášť pro A-tým je postup do krajské jedničky prvořadým úkolem. Síla a vyrovnanost týmu je veliká, takže případné zranění nebo nemoci by neměly být překážkou. Sezóna pro všechny týmy začíná poslední týden v září, tak nám držte palce.

LP

Série aktivit senior klubu

■ SCT – to je zkratka pro senior klub v Dolních Tošanovicích, ve kterém se už několik let na místním obecním úřadě scházejí senioři z Dolních a Horních Tošanovic pod vedením Naděždy Honzákové.

Velkou podporu, a to i finanční, má klub i od zastupitelstev obou obcí. Během celého roku se setkáváme, tvoříme, poznáváme, zúčastňujeme se kulturních podujetí. Naša spolu s Andrejkou Schebestovou má pro nás koncem roku vždy připraven adventní minikoncert a vánoční večírek, kde nás seznámí s plánem a termíny akcí na další rok. Například loni v říjnu to byl skvěle zorganizovaný dvou denní výlet do Prahy za muzikálem, ale i památkami Prahy, letos v červenci výlet vlakem

do Hranic na Moravě, prohlídka Zbrašovských aragonitových jeskyní – program vytvořený opět perfektně připraven Andrejkou. Poslední zajímavá akce zorganizovaná Nadědou byla návštěva a prohlídka domaslavické fary. Naše schůzky, výlety, návštěvy divadel, smažení vaječiny, oslavy narozenin doplněné fotografiemi se pravidelně objevují na stránkách obecního úřadu v Dolních Tošanovicích.

Závěrem tohoto krátkého průřezu aktivit seniorů z Tošanovic bychom chtěli poděkovat Nadědě Honzákové a Andrejce Schebestové za nápady, připravené akce a čas, který nám věnuje a moc se těšíme na další zážitky a setkání.

SCT

Wycieczka PZKO do Archeoparku

■ Miejskowe Koło PZKO w Trzyciezu zaplanowało na 2 czerwca 2019 wycieczkę do Archeoparku w Kocobędzu. Była przepiękna słoneczna niedziela i zapowiadał się udany „spacer” po miejscach, gdzie żyli ludzie przed wiekami.

Na starcie zebrała się grupa dorosłych pezetkaowiczów ze swoim liczny narybkiem, bo właśnie z myślą o nim, wycieczkę zorganizowano. W taki sposób świętowano Dzień Dziecka, jak również miała być nagrodą, za występy dzieci na akcjach kulturalnych, które organizuje Miejskowe Koło PZKO w Trzyciezu. Na wzniesieniu nad wioską Kocobędz, zwiedziliśmy pierwotną osadę prehistoryczną, która kilka set lat później została w tym samym miejscu zastąpiona dobrze ogrodzonym wczesnośredniowiecznym grodziskiem słowiańskim. Obejrzelśmy jego prawdopodobny wygląd, razem

z dydaktycznie wyposażonymi obiektami mieszkalnymi i produkcyjnymi. W wielofunkcyjnym budynku wejściowym obejrzelśmy interaktywne ekspozycje, skupiające się przede wszystkim na przedstawieniu dziejów siedliska kocobędzkiego, przyrody w jego okolicach oraz wyników miejscowych badań archeologicznych. Trafiliśmy właśnie na warsztaty: Jak człowiek zdobywał i tkął owczą wełnę... dzieci mogły spróbować. Dalej poszliśmy ścieżką do pobliskiego Rybiego Domu, którego atrakcją są gigantyczne akwaria z setkami gatunków ryb. Właśnie w tym miejscu świetnym podsumowaniem wszystkiego dla dzieci były smakowite lody i zakątek inspirujący do „dzikiej” zabawy a dorośli przysiedli odpocząć na ławeczkach i również też znaleźli coś dla siebie.

Eva Petrovská

Pobyt integracyjny na Jaworowym

■ We wtorek 10.9.2019, my uczniowie klasy 6, Szkoły Podstawowej im. Jana Kubisa w Gnojniku pojechaliśmy na pobyt integracyjny na Jaworowy.

W tym roku szkolnym dotarły do nas trzy nowe dziewczyny, dla nas wielkim zdziwieniem było, że wszystkie nazywają się Karoliny. Na Jaworowy wyjechaliśmy kolejką linową. Była słoneczna pogoda i widoki były przepiękne. Prelekcję dla nas przygotował górski ratownik. Bardzo ciekawie opowiadał, na czym polega praca ratowników. Jest to bardzo ciężki zawód, wymagający dużego poświęcenia. Mogliśmy sobie wypróbować przygotowanie

rannego człowieka do transportu. Na drugi dzień poszliśmy szlakiem turystycznym z Jaworowego na Ostry. W drodze powrotnej nazbieraliśmy dużo grzybów dla pana Dyrektora. Wieczorem odwiedził nas podróżnik Jakub Vacovský, który opowiadał nam o szczytach, które zdobył wraz ze swoimi kolegami. Były to szczyty Kaukazu i Pamiru. Wszystko zobaczyliśmy na zdjęciach i wyobrażaliśmy sobie, że sami zdobywamy te szczyty. Na trzeci dzień wróciliśmy szlakiem turystycznym do Rzeki a stąd autobusem do szkoły w Gnojniku.

Alina Sikora, klasa 6, Szkoła Podstawowa im. Jana Kubisa w Gnojniku

Dożynki dawniej i dziś

■ Dnia 21.9.2019 odbyły się w Trzanowicach 20. Jubileuszowe „Tzanowski Dożynki”. Dziś chciała bym czytelnikom przybliżyć co to są dożynki.

Dożynki – Święto Plonów, Wieńce – ludowe święto połączone z obrzędami dziękczynnymi za ukończenie żniw i prac polowych. W czasach przedchrześcijańskich – etniczne święto słowiańskie, przypadające w okresie równonocy jesiennej (23 września). Współcześnie obchodzone zwykle w jedną z niedziel lub sobót sierpnia lub września po zakończeniu żniw. Zwyczaj ten, praktykowany przez Słowian i plemiona bałtyckie, w różnych stronach Polski określany był jako wyżynki, obrzynki, wieniec, wieńcowe, okężne. Na Śląsku nazywane żniwniok. Obrzęd dożynek prawdopodobnie związany był pierwotnie z kultem roślin i drzew, potem z pierwotnym rolnictwem. Wraz z rozwojem gospodarki folwarczno-dworskiej w XVI wieku dożynki zagościły na dworach majątków ziemskich. Urządzano je dla żniwiarzy (służby folwarcznej i pracowników najemnych) w nagrodę za wykonaną pracę przy żniwach i zebrane plony. Obecnie dożynki są połączeniem dwóch starych zwyczajów – okężnego oraz dożynek, które w przeszłości były osobnymi, blisko sąsiadującymi świętami. Zygmunt Gloger w swojej Encyklopedii staropolskiej pisał, że okężne i dożynki są różnymi zwyczajami: Okężne, biesiada rolnicza w jesieni po sprzątnięciu wszystkich zbiorów, czyli po „okrążeniu” pól, skąd i nazwa okężnego powstała. Okężne tem się różni od dożynek, że dożynki oznaczają dożęcie oziminy i przyniesienie wieńca gospodarzowi z pola do domu. Okężne zaś jest zabytkiem uct. jesiennych, znanych w przeszłości wielu narodom, wyprawianych po sprzątnięciu z pola wszystkich plonów. Obchody

dożynek rozpoczynały się wieciem wieńca, z pozostawionych na polu zbóż, z kłosi czerwonej jarzębiny, orzechów, owoców, kwiatów i kolorowych wstążek. Wieńce dożynkowe miały zwykle kształt wielkiej korony lub koła. Niosła go na głowie lub wyciągniętych rękach najlepsza żniwiarka, czasami z pomocą parobków i innych żeńców. Za nią postępował orszak odświętnie ubranych żniwiarzy, niosących na ramionach przybrane kwiatami, wyczyszczone kosy i sierpy. Wieniec niesiono do poświęcenia do świątyni, a następnie ze śpiewem w uroczystym pochodzie, udawano się do dworu lub do domu gospodarza dożynek. Wieniec dożynkowy przechowywany był w stodole do kolejnego roku, do nowego siewu. Wykruszone z niego ziarno wsypywano do worków z ziarnem siewnym. Obecnie uroczystości dożynkowe mają charakter ludowy i religijny. Po II wojnie światowej gospodarzami dożynek byli przedstawiciele władz administracyjnych różnych szczebli. Zachowywano w nich zawsze pewne elementy tradycyjne: uroczysty pochód z wieńcem i chlebem, pieśni dożynkowe o plonie. Świeckim ceremoniom dożynkowym przewodniczą obecnie starosta i starości na dożynkowi, którzy wręczają wieniec i bochen chleba gospodarzowi dożynek. Gospodarzem najczęściej jest przedstawiciel lokalnej administracji państwowej bądź samorządowej. Chciała bym jeszcze raz podziękować wszystkim, którzy jakimkolwiek sposobem przyczynili się w organizacji tych dożynek (przygotowanie programu, pieczenie kołaczy, praca w stoiskach, organizacja programu, występy i wiele, wiele innych...). Nikogo nie wymieniam, by o kimś niezapomnieć. Dziękuję za czas, ofiarność i poświęcenie. Sedeczne „Bóg zapłać”.

Barbora Smilovská

Firma Jurosz nabízí

- žaluzie – horizontální, vertikální, venkovní
- čištění a opravy žaluzií,
- rolety – vnitřní, venkovní i na elektrický pohon
- síť proti hmyzu – pevný rám, na principu rolety
- plastová okna
- garážová vrata – lamelová
- markýzy - navíjecí hliníkové mříže - folie na skla

Oldřich Jurosz, Hnojník 148 Tel.: 604 676 549

e-mail: o.jurosz@centrum.cz

A je tu podzim...

■ Podzim je roční období symbolizující sklizeň většiny úrody. K podzimu se poutají některé tradice a zvyky.

S podzimem byla spojena sklizeň okopanin, mezi nimiž zaujímaly významné místo brambory. Jejich sklizeň se nazývala „výkopky“. Brambory se kopaly ručně a počítalo se sousedskou výpomocí zvanou „pobaba“. „Výkopků“ se zúčastňovali dospělí i děti a s touto prací souviselo i pečení brambor tzv. „piečoků“ v popelu. Naneslo se suché chrastí, sláma ze strniště a suchá bramborová nať, všechno se zapálilo, aby oheň lépe chytla, muselo být úplné ticho. Aby ohníček dobře hořel, zpívaly se písně např.: „Hoř, ohníčku hoř, Pánbůh Ti dá groš, svatý Petr dva krejčárky, budeš mít dost! Nebudeš-li hořeti, povíme to kuřeti, kuře Ti dá kamenem, budeš hořet plamenem!“. Z pole se vyhrabaly zapomenuté brambůrky a daly se do horkého popela. Někdy, hlavně na statcích se konaly tzv. „pokopky“. Spočívaly v tom, že brambory nebyly všechny důkladně vykopány a ty, které zůstaly, si mohli vykopat příslušníci nejchudších vrstev venkovské společnosti. Na podzim se sklízela také řepa. Po vytažení ze země se řepa očistila a odkrojil se vršek rostliny i s listy. Bulvy se svázely z polí do sklepa a listy se všelo na ploty k sušení. V zimě obojí sloužilo ke krmení dobytka, hlavně krav, aby dobře dojily mléko. Ve sklepě našly místo i tuřiny. Nedomyslitelnou plodinou venkova byly fazole. Po dozrání se celé rostliny sušily pod střechou a nechaly přejít prvním mrazíkem. Pak se na „mlátě“ stodoly cepy vymílaly nebo ručně louskaly a na sítích pozbýly nečistot. Taktéž se sušila jablka, ze švestek se vařila povidla a ovoce se nakládalo na později pálení kořalky. Hlavně se taky nakládalo zelí ke kvašení, které potřebovalo svůj čas na zysnutí k posvícenským pečínkám. Díky svým neuvěřitelným výživovým vlastnostem umožňovalo našim předkům přežít zimu ve zdraví. Poslední část úrody se rituálně ozdobená uchovávala až do jara, aby její síla přešla do setby na příští rok. Lidé se scházeli ke společným oslavám, na stoly poprvé přicházely čerstvé sklizené plodiny a vzdávaly se díky matce zemi a bohu. Významným svátkem, který se slaví na podzim je **svátek Všech svatých 1. listopadu a Dušičky 2. listopadu**. V těchto dnech lidé navštěvovali hřbitovy, čistili hroby a rozsvěcovali na nich svíčky, které měly mrtvým duším ukázat cestu. Oheň také chránil před zlými a potměšilými duchy, ale hlavně očisťoval. Peklo se různé pečivo, někde koláče, jinde rohlíky ve tvaru kostí. Lakomí statkáři pekli z bílé mouky pouze pro domácí, čeledínům a děvečkám pekli z černé mouky. Pečivo se taky rozdávalo u kostela žebrákům a chudíně. Bylo zvykem házet jídlo do ohně, což mělo symbolizovat obět zmřelým. V předvečer Dušiček byl obzvlášť důležitý, lidé věřili, že právě v tento čas se duše vrací z očistce a potřebují si odpočinout. Před spaním se ve staveních zapálila lampa plněná máslem, aby si duše mohly namazat spáleniny. Živí pili studené mléko, aby se duše mohly ochladit. Návštěvy hrobů příbuzných byly zároveň další příležitostí pro setkání žijících členů rodiny. Návštěvy hřbitovu se dodržují i dnes. Když skončila

práce na polích a začaly dlouhé podzimní večery, snášely hospodyně peří, které poctivě celé léto sbíraly a ukládaly, když podšukávaly husy. Ve staveních se scházely ženy i dívky na tzv. „dračky“. Do světnice přinesli jen tolik peří, kolik ho byly schopny za večer zvládnout. Pokud by nějaké peří zůstalo do druhého dne nesedráno, znamenalo to, že by se hospodyně nepovedla housata. Zbylé „pápěrky“ se nesměly házet do kamen, protože by byly husy hubené. Nesměly se ani házet za vrata, protože by se nedržely doma. „Pápěrky“ se dávaly na jednu hromadu, aby se housata držela v houfu. Věřilo se, že ženu, která překročila „pápěrky“, by začala bolet hlava a zuby. „Pápěrky“ se dávaly chudým lidem, aby si s nimi naplnily polštáře. Přišel-li do stavení někdo, kde se „dralo“ peří, musel sedrat aspoň několik peříček, aby se mu dařilo u chovu hus, totéž musel učinit i hospodář, u kterého se konalo „draní“ peří. „Dralo“ se každý večer, kromě soboty, protože to věštilo nic dobrého např.: rozmnožení much ve stavení. Při práci se vyprávěly různé pohádky, pověsti, příběhy, hádanky a zpívalo se taky mnoho písní, aby práce lépe ubíhala. To milovaly děti, které se zaujetím poslouchaly v teple na peci. Poslední večer se nazýval „doderky“, hospodyně vždy vystrojila malou hostinu, jako poděkování za odvedenou práci. „Draní“ peří mělo být dokončeno do svátku svatého Martina, protože po tomto svátku následovalo „předení“ neboli „přástky“. Peřím se plnily peřiny a polštáře, každé děvče bylo rádo, když se mohlo pochlubit takovýmto věnem. **Svátek svatého Martina se váže k datu 11. listopadu**. V tomto období se obvykle zabíjely husy, které se o tomto svátku jedly. Dokažuje to rčení: „Na svatého Martina nejlepší je husina“. Tento den se také husy podšukávaly. S datem 11. listopadu souvisí také lidová pranostika, podle níž „svatý Martin přijíždí na bílém koni“. Obvykle tento den totiž sněžilo a tento den je tak považován za začátek zimního období. V kuchyních panoval v tento den čilý ruch, hospodyně připravovaly husí pečínku a peklo se tradiční pečivo, byly to většinou Martinské rohlíčky, rohy nebo podkovy. Rozdělávání husího masa mělo určitá pravidla. Nejnížší sluha na statku dostal křídlo, aby při práci lital, vyšší sluha stehno a hospodář si nechal celý zbytek masa. Kůže z husích nohou se dávala do bot, aby se nohy nepotily anebo mezi prsty u nohou, aby se netvořila kuří oka. Pekly se též „lokše“, byly to bramborové placky

pečené na sucho na kamnech a poté potírané husím sádlem, které se podávaly jako příloha k huse. Proč se zrovna jedly husy, má to spojitost s jednou legendou. Ta říká, že se jinak zbožný biskup Martin na husy rozčílil. Zdráhal se totiž přijmout biskupský úřad v Tuors a schoval se před vyslanci do husince. Jenže husy ho svým křikem prozradily a on musel úřad přijmout. Za to husy odsoudil, že budou pykat každý rok na pekáči. Martinskými rohlíky obdarovala děvčata své chlapce a velkým rohlíkem plněným mákem nebo povidly byl obdarován čeledín nebo děvečka odcházející ze služby od hospodáře. Dostávali mzdu a rozhodovali se, zda budou hledat nového hospodáře či prodlouží dohodu zas o rok. S obecním pastýřem, ovčákem a pomocným obce se v tento den uzavíraly nové smlouvy. Vyfasovali navíc trochu obilí, nějakou drůbež, mouku, sádlo a mnoho dalších dobrot. Konaly se výroční a dobytčí trhy. Nastala zkrátka poslední možnost něco podniknout, než zemi ovládne mráz a sníh. K tomuto datu patří tzv. „Martínkové“, byli to čeledíni a děvečky, kteří si v tento den měnili služby a dostávali za svou práci mzdu. Odchod ze služby spojen s finančním vyrovnáním představoval pro ně svátek, a tudíž se uspořádala řádná oslava. Mnozí pak svou celoroční výplatu propili bez ohledu na to, jestli už měli vyjednané nové místo jinde. Při oslavách byli velice hluční, a proto slovem „Martínkem“ byl označován člověk, který nadměrně pil, byl hlučný a v opilosti ničil majetek. Na svatého Martina se chodilo také koledovat, hlavně děti z chudých rodin. Za koledu dostali nějaké potraviny a ovoce.

Na svátek svaté Kateřiny se konaly poslední taneční zábavy před nadcházejícím adventem, který tanec, zpěv a zábavu zakazoval. Proto se všichni snažili si tento poslední večer radovánek maximálně užít a málokdy tancovačka skončila dříve než nad ránem. Celou kateřinskou zábavu měly na starosti ženy, v tento den platilo tzv. ženské právo. Ženy platily muzikantům za hudbu, svým partnerům útratu a staraly se o občerstvení. Při tancovačce si samy vybíraly, s kým budou tančit. Muži měli právo vyzvat svou vyvolenou k tanci až po půlnoci při panské volence. Dívky dávaly svým vyvoleným dárečky. Tento krásný zvyk se bohužel nezachoval, pouze se zachovalo svatomartinské hodování.

Libuše Ovčářová

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZECIĄCAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Podpora pečujících osob v Pobeskydí

■ **Také doma pečujete o svého blízkého nebo se k péči rozhodujete? Jste unavení či si nevíte rady? Uvítali byste pomoc a povzbuzení?**

V rámci projektu Slezské diakonie „Podpora pečujících osob v Pobeskydí“ Vám nabízíme tyto bezplatné akce: **10. 10. 2019** (15.30 – 18.00) Vás zveme na SETKÁNÍ S PSYCHOLOGEM, panem PhDr. Bedřichem Kostlánem, na téma „PODPORA PSYCHICKÝCH SIL PEČUJÍCÍCH – JAK SE NESESPAT A NAIJÍT NOVOU SÍLU K PÉČI“. **24. 10. 2019** (15.30 – 17.30) se uskuteční SVĚPOMOCNÁ SKUPINA PRO LAICKÉ PEČOVATELE V DOMÁCNOSTI, kterou bude provázet paní ThDr. Miriam Szókeová, PhD, koordinátorka duchovní služby Slezské diakonie. Budete zde mít příležitost setkat se s jinými pečujícími osobami, vzájemně se sdílet, vyměnit si své zkušenosti či rady a strávit tak čas s lidmi, kteří rovněž pečují o své blízké. **14. 11. 2019** (15.30 – 17.30) připravujeme WORKSHOP s názvem „PÉČE

O ČLOVĚKA S PORUCHOU PAMĚTI – VHODNÉ AKTIVITY S BLÍZKÝM S DEMENCÍ“, který bude lektorovat paní Bc. Marta Machová, odborník v oblasti péče o osoby se syndromem demence. Všechny akce se budou konat v SEN centru v Třanovicích (Třanovice 188). Nejsou určeny pouze samotným pečujícím osobám, ale také jejich rodinným příslušníkům, přátelům a známým. V případě zájmu potvrďte prosím svou účast na tel. čísle: 739 392 024 nebo na e-mail: podpora.pecujici@sleszkadiakonie.cz. Kontakt pro bližší informace k nabídce pomoci pečujícím osobám (poradenství, zaučení a zastoupení v péči, zápůjčka elektrického polohovacího lůžka apod.): Magda Walach, tel.: 739 392 024, e-mail: podpora.pecujici@sleszkadiakonie.cz, SEN centrum, Třanovice 188, 739 53, www.sleszkadiakonie.cz/projekty/evropske-projekty/podpora-pecujicich-osob-v-pobeskydi.

SD

Zielona szkoła nad Bałtykiem

■ **2 września nocą, koło godziny 22:00 ostatni raz wszyscy zamachaliśmy rodzicom na pożegnanie. Potem nas czekała długa podróż, zanim dotarliśmy do celu.**

Naszym domem na dwa tygodnie stał się hotel VIS w Jastrzębiej Górze. Pierwszy dzień posłaliśmy przywitać się z plażą. Pogoda dopisała, było bardzo ciepło, większość z nas nawet szła się kąpać. Dni nam leciały bardzo szybko. Zaplanowano dla nas mnóstwo wspaniałych wycieczek. Zwiedzaliśmy Kaszuby: miasto Gdańsk i molo w Sopocie, również pojechaliśmy do skansenu w Szymbarzu, gdzie widzieliśmy najdłuższą

deskę świata, dom do góry nogami, podziemny korytarz, stare domki, dalej Muzeum Kaszubskie. Innym razem pojechaliśmy na ruchome wydmy. W fokarium uroczę było karmienie fok. Wszystkim bardzo podobała się podróż statkiem z Helu do Gdyni. Nie spędziliśmy czasu tylko na wycieczkach, wychodziliśmy również na plażę, były nadmorskie spacer. Rewelacyjnie spędzone dwa tygodnie w przyjemnej atmosferze z mnóstwem nowych przyjaciół nigdy nie zapomniamy.

Ellen Roman, uczennica klasy 7, Szkoły Podstawowej im. J. Kubisza w Gnojniku

Příprava blokace kvůli dostavbě silnice

■ **Občané Ropice, Stříteže a Hnojníku, informujeme vás o současném stavu „Přeložky silnice I/68 Třanovice-Nebory“.**

O některých informacích jste měli možnost se dočíst v minulých číslech týdeníku Hutník, ale rádi bychom tyto informace doplnili a informovali Vás o celém průběhu iniciativy občanů Ropice v této záležitosti. V roce 2016 směřovala petice iniciativy ropických občanů na Ministerstvo dopravy ČR a Ministerstvo životního prostředí ČR. Reakcí na tuto petici bylo vyjádření, že se vše vyřeší a přeložka se začne stavět v roce 2017. Je skoro konec roku 2019 a jsme tam, kde jsme byli. „Pozemek p. Vicherka se dosud nepodařilo vyvlastnit. Jeho majitel se odvolal a Nejvyšší správní soud po zdlouhavém – ročním šetření jeho stížnosti vyhověl a po vrácení spisu (doufejme, že snad letos) musí KÚ MSK znovu rozhodnout o odvolání pan Vicherka a není jisté, jak se zachová on, zda nebude pokračovat sérií odvolání a sporů,“ sdělil pan Ing. Severa, vedoucí oddělení územního plánování z KÚ MSK. Koncem minulého měsíce informovala paní Šárka Kubalová z ŘSD Ostrava, která má tento projekt na starosti, že zhotovitel stavby již byl vybrán, ale bohužel jeden z neúspěšných zájemců se odvolal a vyřešení jeho odvolání může trvat 2-3 měsíce, což může začátek prací opět prodloužit, jak už se ze zkušenosti můžeme domnívat i o další

rok. Na schůzce občanů, která proběhla 29. 8. 2019 v restauraci U Parduby a o níž informoval týdeník Hutník, se všichni přítomní jednohlasně vyjádřili pro blokace komunikací I/11 a I/68. K organizování těchto akcí jsme se následně dohodli na další schůzce v užším kruhu i se zástupci obce Střítež. Následným krokem bude schůzka s občany (v Ropici a Stříteži) k přípravě blokad, o níž Vás budeme předem informovat na Facebooku, vývěskách, letáčkem do schránky i osobně. V případě, že ŘSD v nejbližší době, tedy do plánovaného termínu blokad, dospěje k podpisu smlouvy se zhotovitelem a tuto skutečnost nám oznámí a předá černé na bílém, budou přípravy blokace ukončeny a samotná blokace se konat nebude. Prosím, sledujte Facebook – skupina Ropice, www.ropice.cz, obecní vývěsky anebo nás kontaktujte osobně. Legislativu neovlivníme, ale chceme upozornit úřady a soudy na to, že v obcích Ropice, Střítež, Hnojník a dalších žijí lidé, kteří mají právo na zdravý a bezpečný život, že neustálé, vleklé protahování dostavby přeložky I/68 nejenže ovlivňuje jejich kvalitu života (hlučnost, prašnost), ale působí i zdravotní a psychické problémy, které pokud přetrvávají dlouhodobě, mohou mít i nevratné následky.

Roman Szkandera

■ **Po uzávěrce: stavba obchvatu byla 25.9.2019 odstartována.**

Zajeli si do Luhačovic

■ **Zhruba v polovině září jelo 10 klientů Integrovaného sociálního ústavu v Komorní Lhotce za poznáním lázeňského města Luhačovice.**

Pobyt klientů je přesně to, na co se klienti již dlouhou dobu dopředu těší a o čem pak ještě dlouhou dobu rádi vyprávějí. Ubytování bylo zajištěno v Hotelu Adamantino, v pokojích s krásným výhledem na přehradu. Plná penze a velmi dobré služby hotelu, jakož i procházky po okolí a promenády, si klienti nemohli vynachválit.

Především zdatný plavec Stanislav Ježowicz si užíval teplé vody v bazénu a aby pak jeho zážitky byly ještě větší, tak na promenádě potkal řadu svých známých a krajanů. Do hotelu ho pak neváhala navštívit i jeho sestra, která byla na pobytu ve vedlejším hotelu. Všichni se vrátili ve zdraví a maximálně spokojeni. Přivezli si upomínkové předměty pro sebe i své blízké a samozřejmě nezapomněli na lázeňské oplatky.

Ing. Andrea Sztefková, ředitelka ISÚ

Nezapomenutelný školní rok a jeho odkrytá tajemství

■ Každý školní rok bývá něčím typický, platí to i o tom minulém. Od začátku září nás čekala nejruznější omezení, příkazy, zákazy – přijali jsme je však s povděkem a vědomím, že je to pro dobrou věc...

Probíhala totiž celková renovace půdních prostor a oprava střechy. Vedení obce Střítež, všichni zaměstnanci školy i stavební firmy však udělali maximum pro to, aby byl průběh výuky narušen minimálně. Odměnou je nám nyní krásné nové prostředí s moderní učebnou výpočetní techniky a jazyků, školní družinou, ředitelnou a sborovnou. Slavnostní otevření nových prostor proběhlo 10. května a my jsme je hned začali také s nadšením využívat.

Přestavby se dočkal také učitelský sbor. Během školního roku se vystřídali dva vychovatelé, jedna paní učitelka a dvě učitelky v MŠ, přibyla nová asistentka do MŠ. V uplynulém školním roce jsme za jednu z priorit zvolili snahu více zapojit naše žáky do sportovních aktivit.

Od 1. 1. 2019 odstartoval **roční projekt „Sportuj ve škole“** – zájemci z řad žáků se 3x týdně scházeli před vyučováním v tělocvičně a s paní vychovatelkou se věnovali nejruznějším sportovním činnostem. Zároveň se zástupci školy zúčastnili mnohých sportovních soutěží – žáci 5. ročníku změřili své síly v přehazované, následoval turnaj škol MOPS v minikopané (3. místo), turnaj ve vybíjené v Hnojníku (6. místo), atletický trojboj v Horních Tošanovicích (Filip Polášek 1. místo, Adam Noga a Nikol Ernestová 2. místo v běhu na 60 m, Vít Dulawa 2. místo a Maxmilián Šlachta 3. místo ve skoku do dálky), čtvrtfinále Čokoládové tetry v Ostravě (Filip Polášek 2. místo v běhu na 300 m, celkově 5. místo), předposlední místo vybojovali žáci ve florbalu. Poslední den před vysvědčením se uskutečnil rovněž tradiční „Švihadlový král“, vytrvalostní a dovednostní soutěž ve skoku přes švihadlo. V prvním pololetí školního roku žáci 2. – 5. ročníku absolvovali plavecký výcvik v krytém bazénu v Trinci. Nezapomínáme ale ani na zimní sporty. Leden byl nejen ve znamení pololetního hodnocení, ale konal se také lyžařský výcvikový kurz, kdy se mnozí žáci základní i mateřské školy během pouhého týdne naučili lyžovat nebo zdokonalili své lyžařské dovednosti ve Ski areálu Řeka. Pravidelně

chodíme na vycházky do přírody, líbí se nám u rybníků v Černé. Toho jsme využili na podzim, kdy jsme ke stému výročí naší republiky připravili pro žáky projektový den „Putování časem s Pepíkem“ a na ukrytých stanovištích se žáci dozvídali zajímavosti z dějin posledního století. O pár dní později se prvňáčci a pátáci zúčastnili také výlovu rybníků v Černé.

Se sportem neodmyslitelně souvisí péče o zdraví. Žáci 3. a 4. ročníku měli možnost zúčastnit se zajímavého projektu o zdravé výživě „Jak Zdravík s Jedlíkem uzdravili Betyňku“. Prvňáčci se v rámci jiného projektu s názvem „Veselé zoubky“ zase zábavnou formou dozvěděli mnoho zajímavostí o svém chrupu. V dubnu se žáci 5. ročníku vypravili do DDM Trinec, kde se nachází nová interaktivní učebna biologie vybavená materiály a pomůckami napomáhajícími k lepšímu pochopení fungování lidského těla. Program byl zaměřen hlavně na poskytování první pomoci. I tato návštěva byla pro děti velmi zajímavá a inspirativní.

Dalším důležitým tématem celé naší společnosti je environmentální výchova. I my se v tomto směru vzděláváme a zajímáme se, co jako děti můžeme pro naši planetu udělat. Na podzim sbíráme kaštiny a žaludy, které potom odevzdáme místním myslivcům jako zimní krmivo pro lesní zvěř. Lesním zvířatům děláme radost i před vánočními prázdninami, kdy již tradičně navštěvujeme blízký les, abychom tam nachystali pochoutky, které by lesním obyvatelům pomohly alespoň trochu přečkat mrazivé období. Na jaře jsme uspořádali projektový Den Země napříč školou s názvem „Odpady třídky a planetu chráníme“. Žáci ve smíšených skupinách plnili nejruznější úkoly environmentálního zaměření. Letos jsme se zabývali především odpady, jejich tříděním a ekologickou zátěží odpadů na naši Zemi. Mimo jiné jsme si také ukázali, jak lze některý odpadový materiál dále využívat a znovu recyklovat. Mnohé žákovské výrobky nám pak ozdobily chodbu naší školy. V červnu jsme se zase pomyslně podívali do „včelí říše“. Na besedě se včelařem, panem Byrtusem z Trince, jsme se dozvěděli mnoho zajímavých informací ze života těchto drobných, ale nesmírně užitečných tvorů. Školní rok jsme tradičně zakončili školním výletem – letos jsme se

vydali do vzdělávacího centra URSUS v Dolní Lomné, kde nás mj. čekal zajímavý naučný program o přírodě našich Beskyd. V rámci projektu „Rozkvetlá škola“ jsme letos opět zvelebili kousek pozemku v blízkosti školy, staráme se o rostliny, které jsme zde zasadili v letech předešlých. Podařilo se nám na zahradu instalovat venkovní interaktivní tabule pro výuku přírodovědy „Poznej stromy“ a „Hlasy v oblacích“.

Máme rádi hudbu. Oblíbená setkávací akce „Zpívající školíčka“ nás provázela i tímto školním rokem. Jedenkrát v měsíci jsme se setkávali v prostorách školní chodby, abychom si pokaždé společně zazpívali. Spojovacím tématem letošních písní se stal náš kraj, děti se během školního roku naučily 10 nových písní ze Slezska. Toto společné setkání je také skvělou příležitostí k vyhodnocení všeho, co se nám v uplynulém měsíci podařilo, a k naplánování nejbližších akcí. Naše láska k hudbě se odráží také v účasti žáků na různých pěveckých soutěžích. V říjnu si Ivanka Przywarová, žákyně 5. ročníku, zazpívala na **prestižní soutěži „Talent 2019“** ve Frýdku-Místku. Následovala soutěž lidových písniček „Zpěváček“ v DDM Trinec (Ivana Przywarová 3. místo, Martinka Czerniková 2. místo) a především soutěž populárních písní „Rozvíjej se, poupátko“, kterou v tomto roce zorganizovala naše škola pro nadané zpěváčky z regionu Stonávka (Ivana Przywarová a Martina Czerniková 1. místo, Miriam Paszková 2. místo, Ema Vavříčková 3. místo). Ty nejlepší pak každoročně zveme, aby zazpívali na **benefičním koncertu** organizovaném rovněž naší školou – letos se znovu konal v evangelickém kostele v Komorní Lhotce. Účastníci loňského Poupátka měli také možnost zúčastnit se příjemného výletu

do předvánočně laděného Rožnova pod Radhoštěm. A právě z Rožnova k nám v březnu přijela hudební návštěva, pedagog a hudební teoretik Petr Drkula, který nám představil mnoho hudebních nástrojů, na něž hrávali kdysi dávno lidé na vesnicích. Šlo o instrumenty, které si byli schopni sami vyrobit a pak si jejich doprovodem zpříjemňovat hudební chvíle.

V rámci hudebně-národopisného programu **„Stařenka Morava vypráví“** jsme si jednotlivé nástroje mohli osahat, dokonce si na ně zahrát a také jsme se dozvěděli, jak si mnohé z nich lze zhotovit.

Ve výtvarné oblasti máme rovněž úspěšné umělce. Krásné umístění získala děvčata na výtvarné soutěži v Komorní Lhotce. Natalie Lasotová 1. místo v kategorii starších žáků a její sestra Aneta byla třetí. Děti kreslí rády a jejich díla využíváme při výzdobě školy. Že čtení knížek už není mezi dětmi tolik populární? To u nás neplatí. Chodíme na pravidelné návštěvy do místní knihovny, půjčujeme si knížky do tříd, ale i domů. Paní knihovnice nám zprostředkovala zajímavé čtení „Listování s Lukášem Hejlíkem“. Formou divadelního představení nás známý pražský herec společně se svou kolegyní Petrou Bučkovou provedli příběhem z knížky Eliáš a babička z vajíčka od Ivy Procházkové. Své představení pojali velmi vtipně a nás kniha zaujala natolik, že jsme s ní ještě dále pracovali v rámci hodin literární výchovy.

Udržíme vztahy také s třínečnou knihovnou, i letos nás navštívily její knihovnice, které pro žáky z jednotlivých tříd připravily velmi zajímavé programy.

Jakmile se prvňáčci zvládli naučit číst všechna písmenka, získali v listopadu slavnostně své Slabikáře a v rámci akce

„Prvňáčci na cestě do Království čtenářů“ se mohli stát právoplatnými čtenáři. Ale nezůstáváme jen u čtení, někteří z nás dokonce zkoušejí spisovatelské řemeslo na vlastní kůži. Někdo si píše jen tak do šuplíku, naše žákyně Ema Vavříčková a Sofie Kapitanov se přihlásily se do mezinárodní literárně-výtvarné soutěže **„Tvoříme vlastní vydavatelství“**, kterou pořádá Městská knihovna ve Frýdku-Místku. Vytvořily společně svou vlastní knihu na téma Putování po krajině fantazie, a přestože měly velkou konkurenci, jejich práce byla oceněna krásným 2. místem. Za odměnu se jely podívat na vyhlášené výsledky mezinárodní literární soutěže do slovenské Žiliny a zároveň si prohlédly výstavu těch nejlepších českých, slovenských a polských žákovských prací. Ve škole jsme také pro děti, které mají rády pěkné básničky, zorganizovali soutěž v recitaci. Výherci školního kola se mohli těšit na postup do obvodního kola v DDM Třinec, odkud jsme si přivezli také několik ocenění (Laura Sokolíková 2. místo, Eliška Danielová 3. místo). Minulý školní rok přinesl také mnoho zážitkových pořadů, programů a představení. Kromě některých už výše zmínovaných to bylo cestopisné vyprávění o Myanmaru, divoké cestě do barmské říše (program Planety Země) pořádané v kinosálu v Českém Těšíně pro žáky 3. – 5. ročníku. Povídání bylo velmi poutavé a poučné a určitě se na podobné „cestování“ rádi vydáme i v budoucnu. S úspěchem jsme zhlédli kombinované loutkoherecké představení o námořnících a pirátech „Poklad kapitána Baltazara“, plné vtipu a napětí, se kterým k nám zavítalo Divadélko pro školy z Hradce Králové.

Velmi zajímavá a netradiční byla také návštěva mobilního planetária v naší tělocvičně, jejíž programy navštívily všechny

děti z MŠ i ZŠ. V obrovském stanu jsme v úplné tmě mohli pozorovat hvězdnou oblohu a dozvěděli se mnoho informací o vesmíru a planetách.

V červnu proběhla rovněž **dopravní výchova** na místním dopravním hřišti pod vedením policistů z Obvodního oddělení Policie ČR v Hnojníku, kteří žáky pátého ročníku provedli dopravní teorií i praxí v jízdě na kole a upozornil je na chyby, které by je v běžném provozu mohly ohrozit. Předvedli také svůj služební policejní vůz a jeho vybavení, přičemž umožnili dětem vyzkoušet si část policejní zásahové výzbroje a osahat si zbraň. V závěru došlo na předání průkazů Mladého cyklisty všem účastníkům.

Setkávání s rodiči ke škole neodmyslitelně patří. Letos jsme opět realizovali **společné tvoření rodičů a dětí, tentokrát na jarních dílnách s příznačným názvem „Tvoří celá rodina“**. Na výběr měli rodiče se svými ratolestmi z mnoha řemesel – vyrábění krmítka pro ptáky ze dřeva, háčkování, malování vajících, pečení jídel, pletení pomlázky, vyrábění velikonočních prání a věnců, drátování ozdob. Konec dubna znamenal vytožené ukončení stavebních prací a zahájení těch jarních na zahradě školy, kterou bylo potřeba po neutešených stavebních zásazích přivést opět k životu.

Děkujeme proto všem dětem a ochotným rodičům, kteří nám svým úsilím pomohli. Pochvaluje si velmi dobrou spolupráci se zástupci rodičů v SRPŠ. V letošním roce pro děti zorganizovali tradiční akce jako Mikulášská nadílka s pořádně zlobivým čertem a milým andělem. Určitě nezapomeneme také na únorový karneval, kterým nás provázela zábavná dvojice klounů, kteří svými hrami a vtipem bavily nejen děti, ale také jejich rodiče.

Nezapomenutelné byly také

radovánky, které se letos i přes tropické počasí velmi povedly – v nejrůznějších rytmech roztančila vtipná a pestrá vystoupení boky nejednoho přihlížejícího. Žáci páté třídy pro mladší kamarády připravili soutěžní cestu Pohádkovým lesem, která se rovněž setkala s velkým úspěchem. A my jsme pro ně za odměnu připravili nezapomenutelný celodenní výlet do našeho hlavního města Prahy. Na konci roku jsme se s našimi milými páťáky rozloučili. Byla to třída velmi aktivní, sportovní, hudebně i výtvarně nadaná, škole přinesla nejen sportovní a umělecký úspěch. V příštím školním roce bude moc chybět, věříme však, že stejně aktivně budou naši absolventi pokračovat i v nových

školách, možná o nich ještě uslyšíme...

A čím bude typický školní rok následující? To se budeme muset nechat překvapit! Prozradíme jen, že život tohoto školního roku bude opět velmi zajímavý, neboť nás čeká celoroční projekt „Učíme se v přírodě“, který zahájíme ozdravným pobytem žáků v nádherné horské přírodě v obci Bílá, perle našich Moravskoslezských Beskyd, a to díky podpoře obce Střítež, MS kraje a jeho dotačního programu Ozdravné pobyty pro žáky 1. stupně základních škol.

Mgr. Lenka Drabinová
a Mgr. Petra Lysková,
učitelky ZŠ Střítež

Osm nových pokojů pro klienty ISÚ

■ Třicátého srpna proběhlo slavnostní otevření budovy volnočasových aktivit a pokojů pro osm nových klientů.

Díky projektu pro rozšíření ubytovací kapacity, se nám podařilo vybudovat čtyři nové pokoje, které jsou vybaveny elektronickými polohovacími postelemi, kuchyňskou linkou a prostorným bezbariérovým sociálním zázemím.

Slavnostní akce se zúčastnil vedoucí odboru sociálních služeb Moravskoslezského kraje Daniel Rychlík, zástupitelé obce Komorní Lhotka, starostové okolních obcí, zástupci firem a hosté, kteří jsou našemu

zařízení blízcí a kteří nás i finančně podporují.

Druhým projektem jsme vyřešili chybějící prostory pro tvorbu a relaxaci klientů. Místnost volnočasových aktivit je možné rozdělit na dvě samostatné místnosti, které jsou ozvučené a vybavené projektorem. V prostorách volnočasových aktivit budou probíhat nejrůznější aktivity, mezi které bude bezpochyby patřit ruční tvoření, keramika, muzikoterapie, terapeutické dílny, ale také cvičení, které mohou využívat klienti, ale i široká veřejnost.

Andrea Sztefková

Veřejná soutěž: najednou to jde...

■ V minulém čísle jsem psal o tom, jak jde (respektive nejde) v Komorní Lhotce čerpání dotací na různé projekty. Musím se omluvit, protože v uvedeném článku byla jedna mylná informace. Na rekonstrukci a stavbu nového chodníku od ZŠ směrem ke GrillBaru nebyla schválena dotace 1 mil. Kč, jak jsem uvedl, ale 1,6 mil. Kč. Za uvedení chybné informace se omlouvám.

Jde o maximální výši dotace za předpokladu, že by byl projekt vysoutěžen za rozpočtovou cenu. Ve skutečnosti bude ale výše dotace o něco málo nižší, protože se podařilo vysoutěžit projekt za podstatně nižší cenu, což je skvělé a v Komorní Lhotce v posledních letech nevídané. Rozpočtová cena stavby byla 4,682 tis. Kč a nejnižší podaná nabídka 3,586 tis. Kč (úspora skoro 1,1 miliónu Kč). Tato nejnižší nabídka byla nakonec ze soutěže vyřazena. Oficiálně pro kapacitní vyčerpání výherce (ale já osobně si tedy nemyslím, že by nějaká firma ztrácela čas s nabídkou a účastí ve výběrovém řízení, když předem ví, že to stavět nechce a nemá na to čas). Neoficiálně proto, že této firmě nebylo umožněno vyměnit chybnou referenci v cenové nabídce (tak mi to alespoň telefonicky sdělil pověřený zaměstnanec výherce výběrového řízení). Proto se výhercem nakonec stala druhá firma v pořadí s cenovou nabídkou ve výši 3,927 tis. Kč (stále však krásná úspora asi 750 tis. Kč oproti rozpočtu). Šlo o veřejnou

soutěž. Mohl se přihlásit kdokoli, nikoliv jen ten, koho oslovila obec, jak je v Komorní Lhotce běžně praktikováno. Ze strany zadavatele (obce) nebyly kladeny žádné složité a absurdní podmínky, tak jako například u výběrového řízení na opravu mateřské školky. A přestože samotné výběrové řízení proběhlo v rekordně krátkém čase, nakonec se k překvapení všech přihlásilo celkem 10 firem, z nichž 6 nabídlo cenu nižší, než byla cena rozpočtová. Je to zvláštní hlavně proto, že na obci neustále slyším, že práce ve stavebnictví je hodně, pracovníků málo, volné kapacity žádné a nejde sehnat nikoho, kdo by měl na poslední chvíli čas. Také jsme už všichni, i v rámci veřejných zastupitelstev, slyšeli, že v dnešní době nelze počítat s tím, že by se něco vysoutěžilo pod rozpočtovou cenou...

A hle... Co se to stalo? Firem se přihlásilo 10 a více než polovina podala nabídku pod rozpočtovou cenou... Že by opravdu jen stačilo soutěž zveřejnit a nedělat tajnosti? Bohužel vinou špatně připravené smlouvy ze strany obce a několika administrativních pochybení se projekt dostal do několikaměsíčního skluzy a je velmi pravděpodobné, že chodník nebude postaven v termínu určeném pro přidělení dotace. Velmi reálně nyní hrozí, že z uvedené dotace nedostaneme vůbec nic a opět celý projekt zaplatíme z obecního rozpočtu.

Jan Křístek

Nebojme se školního stravování

■ Pokud má škola vlastní jídelnu, je to velká výhoda, a proto bychom rádi její důležitost prezentovali.

Chuť, jakožto jeden z lidských smyslů, hraje v příjmu potravy významnou úlohu a v průběhu života se vyvíjí. Preference či averze k potravinám nebo pokrmům má často svoje kořeny v dětství a na základě různých zkušeností vzniká v tomto období lidského života určitý vztah k jídlu a konkrétním potravinám. S rozvíjející se osobností se pak vlastní názory na jídlo formují. Citlivým obdobím pro utváření postojů k výživě je jednoznačně dětství. Prostředí školní jídelny, rodina i vrstevníci mohou postoje dětí do značné míry ovlivňovat. Školní jídelna tak jednoznačně hraje významnou úlohu ve formování stravovacích zvyklostí dětí a při výchově ke zdravému životnímu stylu. V naší školní jídelně se snažíme jít touto cestou a podporovat tím boj proti obezitě dětí, která je v současné době velice aktuálním problémem. V mateřské škole tvoří školní strava až 70 % celodenního příjmu potravy – sacharidů, zeleniny, ovoce a dalších komodit. Vyvážené množství hodnot potravin, které se sleduje v tzv. „spotřebním koší“, se nemusí vždy shledat s pochopením u rodičů či dětí (převážně z důvodů jiných stravovacích návyků v rodinách), ale školní stravování je pod

odborným dohledem Krajské hygienické stanice MS kraje a České školní inspekce a naše škola vždy obstála při kontrolách na výbornou. Naše školní jídelna ve střežské škole se může pochlubit dlouholetou tradicí a dobrým jménem. V minulých letech prošla částečnou úpravou organizace prostředí a byla dovybavena moderními spotřebiči. Vaří se zde dle normy školního stravování, využívají se také receptury získané z jiných zdrojů či tvoří receptury vlastní. Snažíme se, aby byla strava pestrá a jídelníček tvořen tak, aby vyhovoval jak kvalitou, tak zajímavou nabídkou pro strávníky, za což jsme byli oceněni v soutěži organizované pro školní jídelny udělením certifikátu „Vaříme netradičně“. Patříme mezi ta školská zařízení, která jsou vstřícná a zajistit vaření i pro děti se stravovacími výjimkami a dietami. V současné době vaříme cca 130 obědů a připravujeme 40 přesnídávek a svačinek. Nabízíme také možnost odebírání obědů cizím strávníkům – zájemcům z řad občanů. Věříme, že ve spolupráci s naším zřizovatelem, obcí Střež, se v brzké době podaří realizovat plány rekonstrukce, abychom naše služby mohli poskytovat ještě ve vyšší kvalitě a v souladu s nároky dnešní doby.

Anna Kacířová,
vedoucí školní jídelny

Upozornění pro občany mikroregionu

■ Pozor! Od 1. 1. 2020 je chovatel povinen zajistit, aby byli psi očkováni proti vzteklině. Očkování psa proti vzteklině je platné, pouze pokud je pes nezaměnitelně identifikován (čipováním, dříve tetováním).

Chovatel je povinen zajistit, aby identifikační číslo psa bylo zaznamenáno v dokladu o očkování psa. Každý chovatel psa dnes ví, že očkování proti vzteklině je pro něj povinné. Tuto povinnost chovatelů zadává zákon o veterinární péči neboli veterinární zákon. Většina chovatelů také ví o tom, že některé vakcíny proti vzteklině se

přeočkovávají po třech letech i tu skutečnost, že pro cestování do zahraničí dnes potřebují platné očkování proti vzteklině v pase, nikoli pouze v očkovacím průkazu. Málo chovatelů ovšem ví, že byla schválena novela veterinárního zákona, která říká, že s účinností od 1. ledna roku 2020 bude na každého nenačipovaného psa nahlíženo jako na psa nenačipovaného proti vzteklině, a to i v případě, když má tento pes v očkovacím průkazu záznam o provedení očkování proti vzteklině. Jinými slovy, od tohoto data nebude očkování proti vzteklině u neočipovaných psů úředně platné, což může činit chovatelům zvířat problémy v případě poranění člověka jejich psem. Chovatelé, kteří se svým psem cestují a kterých není málo, se ničeho obávat nemusejí, neboť díky vystavení pasu museli

jíž v minulosti nechat svého psa očipovat a nic se pro ně tedy nemění. Nicméně každý chovatel, který přijde se svým neočipovaným psem na očkování proti vzteklině v roce 2020 a dále, bude vyzván, ale nechat svého psa očipovat. Není se čeho bát. Úkon je to jednorázový, s minimálním rizikem poškození zdraví psa. Čip velikosti rýžového zrna je umístěn v aplikační jehle. Ta se vbodne

psovi pod kůži a čip se z jehly vytlačí do podkožního prostoru. Tam čip setrvá po celý život psa. Čip lze přečíst pomocí čtečky, kterou dnes disponuje téměř každý veterinární lékař či útel. Přidanou hodnotou tohoto úkonu je skutečnost, že psa lze zaregistrovat do databáze čipovaných psů. V případě ztráty psa jej pak může nálezce pomocí čipu identifikovat a díky databázi nalézt jeho majitele.

Informace z vaší obce

Vělopolí

Čipování psů

Čipování psů v obci Vělopolí se bude konat v sobotu **19. října 2019** od 9 hod. u obecního úřadu. Minimální poplatek za jeden čip včetně zákroku je 300,- Kč a za čip s registrací 500,-Kč. Zájemci o čipování psů se mohou nahlásit na email urad@velopol.cz, sms zprávou na tel. 777 748 068 nebo osobně na úřadě v úřední dny.

Pozvánka na zimní stadion

SK Kentaur, z.s. srdečně zve občany Vělopolí a Ropice na hobby hokej a bruslení na zimním stadionu v Českém Těšíně. Termíny: 12.10., 26.10., 2.11., 9.11., 23.11., 7.12., 14.12., 28.12. vždy od 18:00 do 19:30. Občané obcí Vělopolí a Ropice vstup zdarma, ostatní za členský příspěvek 500,- Kč/pololetí.

Tranovice

Opisy stavů vodoměrů

Žádáme odběratele vody z vodovodního řádu obce Tranovice, aby ve dnech **4. – 13. listopadu 2019** provedli opisy stavu domovních vodoměrů a neprodleně tento údaj níže popsaným způsobem oznámili zaměstnancům společnosti Tranovice služby, o.p.s. Oznámení, které musí obsahovat jméno, adresu odběratele, včetně čísla popisného a opsaný stav vodoměru v metrech kubických, je možno provést: 1. osobně v kanceláři Tranovice služby, o.p.s. v době od 7.00 – 15.00 hodin; 2. telefonickým hlášením na pevnou linku 558 694 262 v době od 7.00 – 15.00 hodin; 3. telefonickým hlášením nebo pomocí SMS na mobilní číslo 775 323 751; 4. emailovou zprávou zaslanou

na elektronickou adresu: ops@tranovice.org. V případě, že ze strany odběratele vody nedojde k nahlášení stavu vodoměru ve výše uvedeném termínu, bude fakturována částka za odběr stejného množství vody jako v průběhu I. pololetí letošního roku. Následnou úhradu vodného, event. stočného bude možno provést po obdržení faktury bankovním převodem nebo v kanceláři společnosti Tranovice služby, o.p.s. Fyzická kontrola stavu vodoměrů, včetně provedení odečtu spotřebovaného množství vody bude provedena v průběhu měsíce května 2020, o čemž odběratelé budou v dostatečném předstihu v průběhu příštího roku informováni. Za včasné nahlášení stavů vodoměrů děkujeme.

Tranovice služby, o.p.s.

Ropice

Čipování psů

Od **1. 1. 2020** budou mít majitelé psů zákonnou povinnost mít svého psa očipovaného, je-li starší 3 měsíců. Výjimku mají pouze ti, kteří mají jasné čitelné tetování provedené před 3. 7. 2011. Psa, který nebude očipovaný, nelze očkovat proti vzteklině, a to jak v rámci společného očkování, tak v jakémkoliv veterinární ordinaci. Psa můžete dát očipovat v jakémkoliv veterinární ordinaci. Obec

Ropice zajistila ve spolupráci s veterinární ošetrovnou čipování psů v následujících termínech: dne **15.10.2019** od 18 h. do 20 h. v budově obecního úřadu v Ropici a **17.10.2019** od 18 h. do 20 h. v budově č. p. 252 (Mařenka) v části obce Ropice Za lesem. Chovatel předloží veterinární očkovací průkaz psa. Pokud nemá očkovací průkaz, veterinář mu vystaví nový (cena 20 Kč). Čipování je zpoplatněné, cena za jeden čip je 480 Kč.

Horní Tošanovice

Odečet vodoměrů

Od **1. do 15.11.2019** si nahlaste stav Vašich domovních vodoměrů osobně, telefonicky nebo e-mailem (foto vodoměru se stavem) na o.ú.. Tento termín je zároveň platný i pro zaplacení odebrané vody za 2. pololetí roku 2019. Odečet vodoměrů se týká i občanů Komorní Lhotky a Hnojníka, kteří odebírají vodu z vodovodního řádu obce Horní Tošanovice. Cena vody je 24,- Kč/m³, telefonní číslo obecního úřadu je 558 696 459, e-mailová adresa: urad@hornitosanovice.cz. Číslo účtu obce Horní Tošanovice: 1681972319/0800.

Ostatní poplatky

Dne 23.9.2019 byly formou SMS zpráv rozeslány potřebné údaje k platbám poplatku za odpady 2. pololetí r. 2019. Splatnost poplatku je 30.11.2019. Pokud jste neobdrželi sms zprávu a odpady nemáte uhrzeny, kontaktujte prosím p. Slaninovou na obecním úřadě k upřesnění Vašeho telefonního čísla. Děkujeme. Poplatek za psa byl splatný **30.6.2019**, přesto je mnoho občanů, kteří zatím poplatek uhrzen nemají. Vyzýváme Vás k neprodlené úhradě.

Služby Hnojník, o.p.s.

Hnojník 67, 739 53

www.sluzbyhnojnik.cz

AKCE - Doprava do 10 km zdarma

Služby Hnojník o.p.s. nabízí k **prodeji** palivové smrkové (měkké) dřevo a tvrdé dřevo, těžené před více jak rokem. S dřevem tedy lze topit již letošní zimu. Běžné dodání v metrových délkách, po dohodě možno nakrátit na špaliky 50, 33cm za příplatek. Objednávky na tel. **736 459 332**, e-mail sluzby@sluzbyhnojnik.cz.

STONÁVKA

texty:

redakce.stonavka@seznam.cz

inzerce:

admin@stonax.cz

ZEMNÍ PRÁCE

minibagem 2.6 tun

KDYKOLIV-KDEKOLIV

Tel: 603 252 580

Jan Sadový

pohřební služba

uslugi pogrzebowe

kancelář v budově České pošty 1. patro Hnojník 116

tf. 606 739 977 . 602 539 388 . 558 363 024

Pracovní doba: Po – Pá 9.00 – 14.00

So – Ne pohotovost

Nabízíme: - kvalitní pohřební služby od r.1981

- kompletní zajištění smutečních obřadů

- důstojné uložení zesnulých v lednicích

v Komorní Lhotce, Jablunkově a Bystřici

Převozy: 728 898 833 (řidič)

724 780 451-2 (řidič)

Aktuální pohřby, parte naleznete na našich stránkách

www.sadovyjan.cz e-mail: sadovyjan@seznam.cz

VYVÁŽÍME 605 12 22 27

ŽUMPY - ČISTIČKY - SEPTIKY

akce 80,- Kč/m³

Den otevřených dveří

v ZŠ a MŠ Smilovice

dne 17. 10. 2019 od 8 do 16 hod.

Přijďte se podívat na nové prostory, vybavení i výuku
v jednotlivých třídách základní a mateřské školy.

Srdečně zvou žáci a zaměstnanci školy

ZO ČZS - zahrádkáři Smilovice
organizují tradiční (již 9. ročník)

<https://zahradkari-smilovice.webnode.cz>
<https://fotoklub-smilovice.webnode.cz>

„SVATOMARTINSKÉ VINOBRANÍ“

Místo: Restaurace Sportcentrum
Smilovice
Datum: 8. 11. 2019
18:00 hod.

Program:

- Desumé činnosti ZO ČZS v roce 2019
- Hudba DJ - Ivan Ivanov
- Menu (dle zvyklostí jak na „Martina“ - knedlík, kachna, červené zelí)

Vstupné: 400,- Kč

Platbu proveďte do 31.10.2019 v knihovně OÚ Smilovice
(úřední hodiny Po, St 10 - 17 hod., Čt 14 - 16 hod.)
nebo po dohodě na e-mailu: chvsteka@seznam.cz

OLIVER J&J

MY MÁME JISKRU & VY MÁTE JISTOTU

Úklidový servis od A do Z

775 740 017

info@oliverjj.cz

www.oliverjj.cz

- úklidy rodinných domů
- úklidy bytů
- kanceláře
- společné bytové prostory
- a další dle domluvy...